

YAHYA KEMAL



KENDİ GÖK KUBBEMİZ

Kendi Gök Kubbemiz

- Beşinci Basılış -

(Altmışıncı Bin)

Bu kitap, Yahya Kemal vârisleri Reşat Beyatlı, Âdile Güreralp, Nârin Özbalkan ve Çetin Şencan ile İst. Fetih Cemiyeti arasında yapılan mukavele gereğince, Cemiyetin Yahya Kemal Enstitüsü tarafından yayımlanmıştır. İçindeki şiirlerin her türlü basım ve yayım hakkı mahfuzdur.

YAHYA KEMAL

*Kendi
Gök Kubbemiz,*

1974

Yahya Kemal Külliyyatı : 1

(Yahya Kemal Külliyyatı'nın birinci kitabı olan bu eser, **Yahya Kemal Enstitüsü** yayımlarının 4. ve İstanbul Fetih Cemiyeti neşriyatının 47. kitabıdır.)

SÜLEYMÂNİYE'DE BAYRAM SABAHI

Artarak gönlümün aydınlığı her sâniyede,
Bir mehâbetli sabâh oldu Süleymânîye'de.
Kendi gök kubbemiz altında bu bayram saati,
Dokuz asrında bütün halkı, bütün memleketi
Yer yer aksettiriyor mâvileşen manzaradan,
Kalkıyor tozlu zaman perdesi her ân aradan.
Gecenin bitmeğe yüzttuğu andan beridir,
Duyulan gökte kanad, yerde ayak sesleridir.
Bir geliş var!.. Ne mübârek, ne garîb âlem bu!..

Hava boydan boya binlerce hayâletle dolu...
Her ufuktan bu geliş eski seferlerdendir;
O seferlerle açılmış nice yerlerdendir.
Bu sükûnette karışıkça karanlıkla ışıık,
Yürüyor, durmadan, insan ve hayâlet karışık;
Kimi gökten, kimi yerden üşüşüp her kapıya,
Giriyor, birbiri ardınca, ilâhî yapıya.
Tanrının mâbedi her bir tarafından doluyor,
Bu saatlerde Süleymâniye târîh oluyor.

Ordu-milletlerin en çok döğüşen, en sarıp
Adamış sevdiği Allâhına bir böyle yapı.
En güzel mâbedi olsun diye en son dînin
Budur öz şekli hayâl ettiği mîmârînin.
Görebilsin diye sonsuzluğu her yerden iyi,
Seçmiş İstanbul'un ufkunda bu kudsi tepeyi;
Taşımış harcını gaazîleri, serdârıyla,
Taşı yenmiş nice bin işçisi, mîmârıyla.
Hür ve engin vatanın hem gece, hem gündüzüne,
Uhrevî bir kapı açmış buradan gökyüzüne,
Tâ ki geçsin ezeli rahmete rûh orduları...

Bir neferdir bu zafer mâbedinin mîmârı.

Ulu mâbed! Seni ancak bu sabâh anlıyorum;
Ben de bir vârisin olmakla bugün mağrûrum;
Bir zaman hendeseden âbide zannettimdi;
Kubben altında bu cumhûra bakarken şimdi,
Senelerden beri rû'yâda görüp özlediğim
Cedlerin mağfiret iklimine girmiş gibiyim.
Dili bir, gönlü bir, îmânı bir insan yığını
Görüyor varlığının bir yere toplandığını;
Büyük Allâhı anarken bir ağızdan herkes
Nice bin dalgalı Tekbîr oluyor tek bir ses;
Yükselen bir nakarâtın büyüyen velvelesi,
Nice tuğlarla karışmış nice bin at yelesi!.

Gördüm ön safta oturmuş nefer esvaplı biri
Dinliyor vecd ile tekrâr alınan Tekbîr'i;
Ne kadar sâf idi sîmâsı bu mü'min neferin!
Kimdi? Bânisi mi, mîmârı mı ulvî eserin?
Tâ Malazgird ovasından yürüyen Türkoğlu
Bu nefer miydi? Derin gözleri yaşlarla dolu,
Yüzü dünyâda yiğit yüzlerinin en güzeli,
Çok büyük bir işi görmekle yorulmuş belli;
Hem büyük yurdu kuran hem koruyan kudretimiz,
Her zaman varlığımız, hem kanımız hem etimiz;

Vatanın hem yaşayan vârisi hem sâhibi o,
Görünür halka bu günlerde tesellî gibi o,
Hem bu toprakta bugün, bizde kalan her yerde,
Hem de çoktan beri kaybettiğimiz yerlerde.

Karşı dağlarda tutuşmuş gibi gül bahçeleri,
Koyu bir kırmızılık gökten ayırmakta yeri.
Gökte top sesleri var, belli, derinden derine;
Belki yüzlerce şehir sesleniyor birbirine.
Çok yakından mı bu sesler, çok uzaklardan mı?
Üsküdar'dan mı? Hisar'dan mı? Kavaklar'dan mı?
Bursa'dan, Konya'dan, İzmir'den, uzaktan uzağa,
Çarpıyor birbiri ardınca o dağdan bu dağa;
Şimdi her merhaleden, tâ Beyazıd'dan, Van'dan,
Aynı top sesleri bir bir geliyor her yandan.
Ne kadar duygulu, engin ve mübârek bu seher!
Kadın erkek ve çocuk, gönlü dolanlar, yer yer,
Dinliyor hepsi büyük hâtıralar rüzgârını,
Çaldıran topları ardınca Mohaç toplarını.

Gökte top sesleri, bir bir, nerelerden geliyor?
Mutlakaa her biri bir başka zaferden geliyor:
Kosva'dan, Niğbolu'dan, Varna'dan, İstanbul'dan..
Anıyor her biri bir vak'ayı heybetle bu an;

Belgrad'dan mı? Budin, Eğri ve Uyvar'dan mı?
Son hudutlarda yücelmiş sıra-dağlardan mı?

Deniz ufkunda bu top sesleri nerden geliyor?
Barbaros, belki, donanmayla seferden geliyor!..
Adalardan mı? Tunus'dan mı, Cezâyir'den mi?
Hürr ufuklarda donanmış iki yüz pâre gemi
Yeni doğmuş aya baktıkları yerden geliyor;
O mübârek gemiler hangi seherden geliyor?

Ulu mâbedde karıştım vatanın birliğine,
Çok şükür Tanrıya, gördüm, bu saatlerde yine
Yaşıyanlarla berâber bulunan ervâhı.

Doludur gönlüm ışıklarla bu bayram sabahı.

AÇIK DENİZ

Balkan şehirlerinde geçerken çocukluğum;
Her lâhza bir alev gibi hasretti duyduğum.
Kalbimde vardı "Byron" u bedbaht eden melâl
Gezdim o yaşta dağları, hulyâm içinde lâl,
Aldım Rakofça kırlarının hür havâsını,
Duydum akıncı cedlerimin ihtirâsını,
Her yaz, şimâle doğru asırlarca bir koşu,
Bağrımda bir akis gibi kalmış uğultulu...
Mağlûpken ordu, yaşlı dururken bütün vatan,

Rü'yâma girdi her gece bir fâtihâne zan.
Hicretlerin bakıyyesi hicranlı duygular,
Mahzun hudutların ötesinden akan sular,
Gönlümde hep o zanla berâber çağıldadı,
Bildim nedir ufuktaki sonsuzluğun tadı!
Bir gün dedim ki istemem artık ne yer ne yâr!
Çıktım sürekli gurbete, gezdim diyar diyar;
Gittim o son diyâra ki serhaddidir yerin,
Hâlâ dilimdedir tuzu engin denizlerin!

Garbin ucunda, son kıyıdan en gürültülü
Bir med zamânı, gökyüzü kurşunla örtülü,
Gördüm deniz dedikleri bin başlı ejderi;
Gördüm güzel vücûdunu zümrütliyen deri
Keskin bir ürperişle kımıldandı anbean;
Baktım ve anladım ki o ejderdi canlanan.
Sonsuz ufuktan âh o ne coşkun gelişti o!
Birden nasıl toparlanarak kükremişti o!
Yelken, vapor, ne varsa kaçışmış limanlara,
Yalnız onundu koskoca meydan ve manzara!
Yalnız o kalmış ortada, âsî ve bağırı hûn,
Bin mağra ağzı açmış, ulurken uzun uzun,
Sezdim bir âşinâ gibi, heybetli hüznünü!

Rûhunla karşı karşıya kaldım o med günü,

Şekvânı dinledim, ezeli muztarip deniz!
Duydum ki rûhumuzla bu gurbette sendeniz.
Dindirmez anladım bunu hiç bir güzel kıyı;
Bir bitmiyen susuzluğa benzer bu ağrıyı.

İTRÎ

Rıfki Melûl Meriç'e

Büyük İtrî'ye eskiler derler,
Bizim öz mûsikîmizin pîri;
O kadar halkı sevkedip yer yer,
O şafak vaktinin cihangîri,
Nice bayramların sabâh erken,
Göğü, top sesleriyle gürlerken,
Söylemiş saltanatlı Tekbîr'i.

Tâ Budin'den Irâk'a, Mısır'a kadar,

Fethedilmiş uzak diyarlardan,
Vatan üstünde hür esen rüzgâr,
Ses götürmüş bütün baharlardan.
O dehâ öyle toplamış ki bizi,
Yedi yüz yıl süren hikâyemizi
Dinlemiş ihtiyar çınarlardan.

Mûsikisinde bir taraftan dîn,
Bir taraftan bütün hayât akmış;
Her taraftan, Boğaz, o şehrâyîn,
Mâvi Tunca'yla gür Fırât akmış.
Nice seslerle, gök ve yerlerimiz,
Hüznümüz, sevkımız, zaferlerimiz,
Bize benzer o kâinât akmış.

Çok zaman dinledim Nevâ-Kâr'ı,
Bir terennüm ki hem geniş, hem şûh:
Dağılırken "Nevâ" nın esrârı,
Başlıyor şark ufuklarında vuzûh;
Mest olup sözlerinde her heceden,
Yola düşmüş, birer birer, geceden
Yürüyor fecre elli milyon rûh.

Kıskanıp gizlemiş kazâ ve kader
Belki binden ziyâde bestesini.
Bize mîrâsı kaldı yirmi eser.

“Nât” ıdır en mehibi, en derini.
Vâkıâ ney, kudüm gelince dile,
Hızlanan mevlevî semâyle
Yedi kat arşa çıkmış «Âyîn» i.

O ki bir ihtişamlı dünyâya
Ses ve tel kudretiyle hâkimdi;
Âdetâ benziyor muammâya;
Ulemâmız da bilmiyor kimdi?
O eserler bugün defîne midir?
Ebediyyette bir hazîne midir?
Bir bilen var mı? Nerdeler şimdi?

Öyle bir mûsıkîyi örten ölüm,
Bir tesellî bırakmaz insanda.
Muhtemel görmüyor henüz gönlüm.
Çok saatler geçince hicranda,
Düşülür bir hayâle, zevk alınır :
Belki hâlâ o besteler çalınır,
Gemiler geçmiyen bir ummanda.

BİR TEPEDEN

**Rü'ya gibi bir akşamı seyretmeye geldin
Çok benzediğin memleketin her tepesinde.
Baktım: Konuşurken daha bir kerre güzeldin,
İstanbul'u duydum daha bir kerre sesinde.**

**İrkin seni iklimine benzer yaratırken,
Kaç fethe koşan tuğlar ufuklarla yarışmış.
Tarihini aksettirebilsin diye çehren,
Kaç fatihin altın kanı mermerle karışmış.**

BİR BAŞKA TEPEDEN

**Sana dün bir tepeden baktım aziz İstanbul!
Görmedim gezmediğim, sevmediğim hiçbir yer.
Ömrüm oldukça, gönül tahtıma keyfince kurul!
Sade bir semtini sevmek bile bir ömre değer.**

**Nice revnaklı şehirler görülür dünyada,
Lakin efsunlu güzellikleri sensin yaratan.
Yaşamıştır derim, en hoş ve uzun rü'yada
Sende çok yıl yaşayan, sende ölen, sende yatan.**

AKINCI

Bin atlı, akınlarda çocuklar gibi şendik;
Bin atlı o gün dev gibi bir orduyu yendik !

Ak tolgalı beylerbeyi haykırdı : İlerle !
Bir yaz günü geçtik Tuna'dan kaafilerle...

Şimşek gibi bir semte atıldık yedi koldan,
Şimşek gibi Türk atlarımın geçtiği yoldan.

Bir gün dolu dizgin boşanan atlarımızla
Yerden yedi kat arşa kanatlandık o hızla...

Cennette bugün gülleri açmış görürüz de
Hâlâ o kızıl hâtıra titrer gözümüzde !

Bin atlı, akınlarda çocuklar gibi şendik,
Bin atlı, o gün dev gibi bir orduyu yendik !

MOHAÇ TÜRKÜSÜ

Bizdik o hücumun bütün aşkıyla kanatlı;
Bizdik o sabah ilk atılan safta yüz atlı.

Uçtuk Mohaç ufkunda görünmek hevesiyle,
Canlandı o meşhur ova at kişnemesiyle!

Fethin daha bir ülkeyi parlattığı gündü;
Biz uğruna can verdiğimiz yerde göründü.

Gül yüzlü bir âfetti ki her pûsesi lale;
Girdik zaferin koynuna, kandık o visâle!

Dünyaya vedâ ettik, atıldık dolu dizgin;
En son koşumuzdur bu! Asırlarca bilinsin!

Bir bir açılırken göğe, son def'a yarıştık;
Allah'a giden yolda meleklerle karıştık.

**Geçtik hepimiz dört nala cennet kapısından;
Gördük ebedî cedleri bir anda yakından!**

**Bir bahçedeyiz şimdi şehitlerle berâber;
Bizler gibi ölmüş o yigitlerle berâber**

**Lâkin kalacak doğduğumuz toprağa bizden
Şimşek gibi bir hâtıra nal seslerimizden.**

SİSTE SÖYLENİŞ

Birden kapandı birbiri ardınca perdeler...

Kandilli, Göksu, Kanlıca, İstinye neredeler ?

Som zümrüt ortasında, muzaffer, akıp giden

Fîrûze nehri nerde ? Bugün saklıdır, neden ?

Benzetmek olmasın sana dünyâda bir yeri;

Eylül sonunda böyledir İsviçre gölleri.

Bir devri lânetiyle boğan şâirin Sis'i,

Vicdan ve rûh elemlerinin en zehirlisi,

Hulyâma bir ezâ gibi aksetti bir daha;
— Örtün ! Müebbeden uyu! Ey şehîr! — O bedduâ...

Hâyır bu hâl uzun süremez, sen yakındasın;
Hâlâ dağılmayan bu sisin arkasındasın.

Sıyrıl, beyaz karanlık içinden, parıl parıl
Berraklığında bilme nedir hafta, ay ve yıl.

Hüznün, ferahlığın bizim olsun kışın, yazın,
Hiç bir zaman kader bizi senden ayırmasın.

İSTANBUL'UN FETHİNİ GÖREN ÜSKÜDAR

Üsküdar bir ulu rüyâyı görenler şehri,
Seni gıptayle hatırlar vatanın her şehri,

Hepsi der: "Hangi şehir görmüş onun gördüğünü?
Bizim İstanbul'u fethettiğimiz mutlu günü.

Elli üç gün ne mehâbetli temâşa idi o.
Sanki halkın uyanık gördüğü rüyâ idi o.

Şimdi beş yüz sene geçmiş o büyük hatıradan
Elli üç günde o hengâme görülmüş buradan,

Canlanır levhâsı hâlâ beşer ettikçe hayâl
O zaman ortada, her saniye gerçek bir hâl.

Gürlemiş Topkapı'dan bir yeni şiddetle daha.
Şanlı namıyla "büyük top" denilen ejderha.

Sarf edilmiş nice kol kuvveti gündüz ve gece.
Karadan sevk edilen yüz gemi geçmiş Haliç'e

Son günün cengi olurken, ne şafakmış o şafak.
Üsküdar, gözleri dolmuş, tepelerden bakarak,

Görmüş İstanbul'a yüzbîn meleğin uçtuğunu,
Saklamış durmuş, asırlarca, hayâlinde bunu.

HAYÂL ŞEHİR

Git bu mevsimde, gurup vakti, Cihangir'den bak !
Bir zaman kendini karşıdaki rü'yâya bırak !
Başkadır çünkü bu akşam bütün akşamlardan;
Güneşin vehmi saraylar yaratır camlardan;
O ilâh isteyip eğlence hayalhânesine,
Çevirir camları birden peri kâşânesine.
Som ateşten bu saraylarla bütün karşı yaka
Benzer üç bin sene evvelki mutantan şarka.
Mestolup içtiği altın şarabın zevkinden,

Elde bir kırmızı kâseyle ufuktan çekilen,
Nice yüz bin senedir şarkın ışıık mîmârı
Böyle mâmûr eder ettikçe hayâl Üsküdar'ı.
O ilâhın bütün ilhâmı fakat ânîdir;
Bu ateşten yaratılmış yapılar fânîdir;
Kaybolur hepsi de bir anda kararmakla batı.

Az sürer gerçi fakîr Üsküdar'ın saltanatı;
Esef etmez güneşin şimdi neler yıktığına;
Serviler şehri dalar kendi iç aydınlığına,
Ezelî mağfiretin böyle bir ikliminde
Altının göz boyamaz kalpı kadar hâlisi de.
Halkının hilkatı her semtini bir cennet eden
Karşı sâhilde, karanlıkta kalan her tepeden,
Gece, birçok fıkara evlerinin lâmbaları
En sahîh aynadan aksettiriyor Üsküdar'ı.

ZİYARET

Yine birlikte, bu mevsimde, Atik - Valde'deyiz;
Yine birlikte, bu mevsimde, gezip sezmedeyiz
Bu çınarlarla siyah servilerin gölgesini;
Bu şadırvanda suyun sanki ledünnî sesini.
Eski mîmâra nasıl rahmet okunmaz burada?
Suyu cennetten akıtmış bu güzel manzarada;
Bu duvarlarda, saatlerce temâşâyâ değer,
Çini' den, solmayacak bahçeler açmış yer yer;
Mânevî rahata bir çerçeve yapmış ki gören,
Başka bir âlemi görmekle, geçer kendinden.

Bu ziyarette vakit geçti, güneş battı, yazık!
Haz ve duyguyla Atik - Valde'de bir gün yaşadık.

Başka bir âlemi görmekle, geçer kendinden.

**Bu ziyârette vakit geçti, güneş battı, yazık!
Haz ve duyguyla Atik-Valde'de bir gün yaşadık.**

ATIK-VALDE'DEN İNEN SOKAKTA

— Nihad Sâmî Banarlı'ya —

İftardan önce gittim Atik - Valde semtine,
Kaç def'a geçtiğim bu sokaklar, bugün yine,
Sessizdiler. Fakat Ramazan mâneviyyeti
Bir tatlı intizâra çevirmiş sükûneti;
Semtın oruçlu halkı, süzülmüş benizliler,
Sessizce çarşıdan dönüyorlar birer birer;
Bakkalda bekleyen fıkârâ kızcağızları
Az çok yakında sezdiriyor top ve iftarı.
Meydanda kimse kalmadı artık bütün bütün;

Bir top gürültüsüyle bu sâhilde bitti gün.
Top gürleyip oruç bozulan lâhzadan beri,
Bir nurlu neş'e kapladı kerpiçten evleri.
Yârab nasıl ferahlı bu âlem, nasıl temiz!

Tenhâ sokakta kaldım oruçsuz ve neş'esiz.
Yurdun bu iftarından uzak kalmanın gamı
Hadsiz yaşattı rûhuma bir gurbet akşamı.
Bir tek düşünce oldu tesellî bu derdime :
Az çok ferahladım ve dedim kendi kendime :
«Onlardan ayrılış bana her an üzüntüdür;
Madem ki böyle duygularım kaldı, çok şükür.»

ÜSKÜDAR'IN DOST IŞIKLARI

Ötmekte fecre karşı horozlar birer birer;
Geçtikçe her dakika belirlemektedir seher.

Bilmem kaçınıcı fecri vatan toprağında, biz,
Görmekle şimdi bir yaşatan vecd içindeyiz.

Etrâfı okşuyor mayısın tâze rüzgârı;
Karşımda köhne Üsküdar'ın dost ışıkları...

Kimlersiniz? Ya bağıryanık kimselersiniz!
Yâhut da her sabâh uyanık kimselersiniz!

Dünyâ yüzünde, bir sefer olsun, tanışmadan,
Öz çehrenizle sizleri görmekteyim bu an.

Sizlersiniz bu ân'ı ışıklarla Türk eden !
Eksilmesin şu mutlu şafaklar bu ülkeden !

Gönlüm, dilim, kanım ve mizâcım la sizden'im,
Dünyâ ve âhirette vatandaşlarım benim.

HAYÂL BESTE

Roma'nın şarkını fethettiğin andan sonra,
Yüce dağlar gibidir gördüğün iş, Türk oğlu !
Girdiğin yerde asırlarca kalıştan başka,
Kurduğun devlet asırlarca muzaffer yürüdü.
Tâliin döndüğü en korkulu yıllarda bile,
Yürüyen düşmanı son hamlede döktün denize.
Açtığın ülkede, yoktan yaratış kudretini,
Azminin kurduğu yüzlerce şehirden fazla,
İri firûzeye benzer nice gök kubbeye,

Dehre aksettiriyor, gerçi, büyük mîmârî;
Bu eserler seni göstermeğe kâfi diyemem.

Şi're aksettirebilseydin eğer, dinlerdin,
Yüz fetih şi'ri, okundukça, çelik tellerden.

Resm'e aksettirebilseydin eğer, ömrünce,
Ebedî cedleri karşında görürdün, canlı.

Gönlüm isterdi ki mazîni diriltten san'at,
Sana târîhini her lâhza hayâl ettirsin.

ESKİ MÜSİKÎ

Çok insan anlıyamaz eski mûsıkîmizden
Ve ondan anlamıyan bir şey anlamaz bizden.
Açar bir altın anahtarla rûh ufuklarını,
Hemen yayılmaya başlar sadâ ve nûr akını
Ve seslenir büyük İtrî, semâyı örten rûh,
Peşinde dalgalanır bestesiyle Seyyid Nûh,
O mutlu devrede İtrî'ye en yakın bir dost
Işıklı danteleler bestekârı Hâfız Post...
Bu neslin ortada dâhîcedir başardığı iş,

Vatan nasıl karışır mûsıkıyla, göstermiş.

Bu yaz kemençeyi bir dinledinse Kanlıca'da,
Baharda bir gece tanbûru dinle Çamlıca'da. .
Bu sazların duyulur her telinde sâde vatan,
Sihirli rûzgâr eser dâimâ bu topraktan.

Evet bu eski nesil bir şerefli âlem açar,
Duyuşta ince zamanlardan inkırâza kadar.
Yüz elli yıl, sıra dağlar birer birer yücelir
Ve âkıbet Dede'nin anlı şanlı devri gelir.
Bu mûsıkîyi, O, son kudretiyle parlattı;
Ölünce, ülkede bir muhteşem güneş battı.

O RÜZGÂR

Yaşamak zevki nedir bilmez ölümden korkan!
Gür bir îmanla damarlarda ateşten bir kan
Birleşip böyle diyorlardı, derin bir sesle,
Yeri fethetmek için gelmiş o fâtih nesle.

Böyle bir dersi alan rûha vatan dar görünür ;
Dâimâ başka sefer, başka ufuklar görünür.
O nesil duymuş akın zevkini rüzgârda bile ;
Bu duyuş varmış akınlardaki atlarda bile ;

Bilmemiş var mı geniş yer yüzünün serhaddi,
Yıkılmış ufkunda durup karşı koyan her seddi,
Yeni bir ülkede yem vermek için atlarına
Nice bin atlı kapılmıştı fetih rüzgârına.

MEVSİMLER

Kopar sonbahar tellerinden,
Derinden, derinden, derinden,
Biten yazla başlar keder mûsikîsi.

Bu sâhillerin seslenir her yerinden,
Derinden, derinden, derinden,
Hazin günlerin derbeder mûsikîsi.

Denizden ve dağdan gelen hüzne kandık.

Bulutlar dağılsın, bahâr olsun artık,
Duyulsun bir engin seher mûsıkîsi.

Güneş doğmadan mâvileşmiş Boğazdan,
Nevâ - Kâr açılsın bütün ses ve sazdan,
Ufuklarda sürsün zafer mûsıkîsi.

KAR MÜSİKÎLERİ

— Varşova 1927 —

Bin yıldan uzun bir gecenin bestesidir bu.
Bin yıl sürecektir zannedilen kar sesidir bu.

Bir kuytu manastırda duâlar gibi gamlı,
Yüzlerce ağızdan koro hâlinde devamlı,

Bir erganun âhengi yayılmakta derinden...
Duydumsa da zevk almadım İslâv kederinden.

Zihnim bu şehirden, bu devirden çok uzakta,
Tanbûri Cemil Bey çalışıyor eski plâkta.

Birdenbire mes'ûdum işitmek hevesiyle,
Gönlüm dolu İstanbul'un en özlü sesiyle.

Sandım ki uzaklaştı yağan kar ve karanlık,
Uykumda bütün bir gece Körfez'deyim artık !

KOCA MUSTÂPAŞA

Koca Mustâpaşa ! Ücrâ ve fakîr İstanbul !
Tâ fetihden beri mü'min, mütevekkil, yoksul,
Hüznü bir zevk edinenler yaşıyorlar burada.
Kaldım onlarla bütün gün bu güzel rü'yâda.
Öyle sinmiş bu vatan semtine milliyetimiz
Ki biziz hem görülen, hem duyulan, yalnız biz.
Mânevî çerçeve beş yüz senedir hep berrak ;
Yaşıyanlar değil Allâh'a gidenlerden uzak.
Bir bahar yağmuru yağmış da açılmış havayı

Hisseden kimse hakikat sanıyor hulyâyı.
Âhiret öyle yakın seyredilen manzarada,
O kadar komşu ki dünyâya divar yok arada,
Geçer insan bir adım atsa birinden birine,
Kavuşur karşıda kaybettiği bir sevdiğine.

Serviliklerde sükûn, yolda sükûn, evde sükûn.
Bu taraf sanki bu halkıyla ezelden meskûn.
Bir afîf âile sessizliği var evlerde ;
Örtüyor fakrı asâletle çekilmiş perde.
Kaldırımsız, daracık, iğri sokak, doğru sokak..
Her geçildikçe basılmış ve düzelmiş toprak.
Kuru ekmekle, bayat peyniri lezzetle yiyen,
Çeşmeden her su içerken : «Şükür Allâh'a» diyen
Yaşıyor sâde maîşetlerin en sâfında ;
Rûh esen kuytu mezarlıkların etrâfında.
Bu vatandaş biraz ahşapla, biraz kerpiçten
Yapabilmiş bu güzellikleri birkaç hiçten.
Türk'ün âsûde mizâciyle Bizans'ın kederi
Karışıp mağfîret iklimi edinmiş bu yeri.

Şu fetih vak'ası, yârab ! Ne büyük mu'cizedir !
Her tecellisini nakletmek uzundur bir bir ;
Bir tecellîsi fakat, rûhu saatlerce sarar :

Koca Mustâpaşa var, câmii var, semti de var.
Elli yıl geçtiği günlerde büyük mu'cizeden,
Hak'dan ilhâm ile bir gün o güzel semte giden,
Rum vezîr, eski manastırda ederken secde,
Kalbi çok dolduran îmân ile gelmiş vecde,
Onu, tek Tanrısının mâbedi etmiş de hayâl,
Vakfedip her neye mâlikse, bütün mâl ü menâl,
Bir fetih câmii yapmak dilemiş islâma.
Sebeup olmuş bu eser yâd edilir bir nâma.

Dört asırdır inerek câmie nûr üstüne nûr
Yerde bulmuş yaşıyanlar da, ölenler de huzûr.
Ona hâlâ gidilirken geçilir bir yoldan,
Göze çarpar ölüm âyetleri sağdan soldan,
Sarmaşıklar, yazılar, taşlar, ağaçlar karışık ;
Hâfız Osman gibi hattatla gömülmüş bir ışıık
Bu mezarlıkta siyah toprağı aydınlatıyor ;
Belli, kabrinde, O, bir nûra sarılmış yatıyor.

Gece, şî'riyle sararken Koca Mustâpaşa'yı
Seyredenler görür Allâha yakın dünyâyı.
Yolda tek tük görünenler çekilir evlerine ;
Gece sessizliği semtin yayılır her yerine.
Bir ziyâretçi derin zevk alarak manzaradan,
Unutur semtine yollanmayı artık buradan.

Gizli bir his bana, hâtif gibi, ihtâr ediyor ;
Çok yavaş, yalnız içimden duyulan sesle, diyor :
«Gitme ! Kal ! Sen bu taraf halkına dost insansın ;
Onların mesrebi, iklimi ve ırkındansın.
Gece, her yerdeki efsunlu sükûnundan iyi,
Avutur gamlıyı, teskîn eder endişeliyi ;
Ne ledünnî gecedir ! Tâ ağaran vakte kadar,
Bir mücevher gibi Sünbül Sinan'ın rûhu yanar.
Ne saâdet ! Bu taraflarda, her ülfetten uzak,
Vatanın fâtihi cedlerle berâber yaşamak!...»

Geç vakit semtime döndüm Koca Mustâpaşa'dan
Kalbim ayrılmadı bir an o güzel rü'yâ'dan.
Bu muammâyı uzun boylu düşündüm de yine,
Dikkatim hâdisenin vardı derinliklerine ;
Bu geniş ülkede, binlerce lâtif illerde,
Nice yıl, cedlerimiz kökleşerek bir yerde,
Mânevî varlığının resmini çizmiş havaya.
— Ki bugün karşılaşan benzetiyor rü'yâya. —

Kopmuşuz bizler o öz varlık olan manzaradan.
Bahseder gerçi duyanlar bir onulmaz yaradan ;
Derler : İnsanda derin bir yaradır köksüzlük ;
Budur âlemde hudutsuz ve hazîn öksüzlük.
Sızlatır bâzı saatler dayanılmaz bir acı,

Kökü toprakta kalıp kendi kesilmiş ağacı.
Rûh arar başka tesellî her esen rüzgârda.

Ne yazık ! Doğmuyoruz şimdi o topraklarda !

G E C E

Kandilli yüzerken uykularda
Mehtâbı sürükledik sularda.

Bir yoldu parıldayan, gümüştten,
Gittik... Bahs açmadık dönüşten.

Hulyâ tepeler, hayâl ağaçlar...
Durgun suda dinlenen yamaçlar...

Mevsim sonu öyle bir zaman ki
Gaaip bir mûsıkiydi sanki.

Gitmiş kaybolmuşuz uzakta,
Rü'yâ sona ermeden şafakta...

AKŞAM MÜSİKİSİ

Kandilli'de, eski bahçelerde,
Akşam kapanınca perde perde,
Bir hâtıra zevki var kederde.

Artık ne gelen, ne beklenen var ;
Tenhâ yolun ortasında rüzgâr
Teşrin yapraklarıyla oynar.

Gittikçe derinleşir saatler,

Rikkatle, yavaş yavaş ve yer yer
Sessizlik dâimâ ilerler.

Ürperme verir hayâle sık sık,
Hep bir kapıdan giren karanlık,
Çok belli ayak sesinden artık.

Gözlerden uzaklaşınca dünyâ
Bin bir geceden birinde gûyâ
Başlar rü'yâ içinde rü'yâ.

İSTİNYE

İstinye körfezinde bu akşam garipliği
Bir mihnetin sonunda tesellî kadar iyi.

Hulyâ, serinleşen köyü, her an morartıyor ;
Sessiz gelen saat - başı sürdükçe artıyor.

Durgunlaşıp bir ayna kadar parlıyan suda,
Dünyâ güzel göründü resimleşmiş uykuda.

Binlerce lâle serpili yüzlerce bahçeden

Beş yüz yılın kadehleridir şimdi yükselen.

Eşsiz Boğaz! Şerefli hayâlin derindedir !

Senden kalan o levhada her şey yerindedir.

EYLÜL SONU

Günler kısaldı. Kanlıca'nın ihtiyarları
Bir bir hatırlamakta geçen sonbaharları.

Yalnız bu semti sevmek için ömrümüz kısa...
Yazlar yavaşça bitmese, günler ksalmasa...

İçtik bu nâdir içki'yi yıllarca kanmadık...
Bir böyle zevke tek bir ömür yetmiyor, yazık !

Ölmek kaderde var, bize ürküntü vermiyor ;

Lâkin vatandan ayrılışın ıztırâbı zor.

Hiç dönmemek ölüm gecesinden bu sâhile,
Bitmez bir özleyiştir, ölümden beter bile.

FENERBAHÇE

Dün Fenerbahçe'de gördüm,
İri bir zümrüt içindeydi bahar...
Bir mücevherde yalan bir cennet
Görünür ;
Çağlayanlar dökülür yüksekten,
Çeşmelerden su akar rengârenk...
Göğe ser çekmiş ağaçlar yücelir.
Bu mücevherde fakat
Vatanın en gerçek

En sevilmiş ve gezilmiş yeri var ;
Üç taraftan denizin sardığı yer.

Bu büyük zümrütte
Varsa her aşkın uzun hâtırası,
Varsa her sevgili, her sevdâlı,
Varsa engin geceler, gündüzler,
Bu derin zümrütte
Biz de cânanla berâber vâriz.

MALTEPE

Güneş altın denizden alçalıyor ;
Nice kayserlerin donanmaları
Uçurum ufka durmadan dalıyor.

Gökte milyonla gizli tellerden
Gene milyonla gizli parmaklar,
Son hazin marşı durmadan çalıyor.

Artık enginleşince mâvi sükûn,

Artıyor gökyüzünde yıldızlar...
Gece gittikçe başka hâl alıyor.

Suyu ürpertiyor çıkan rüzgâr,
Şimdi sâhil boyunca Maltepe'yi
Köpüren mâvi dalgalar yalıyor.

Kanmadık gaşy eden bu mâviliğe
Ne yazık ! Geçmek üzredir bu gece ;
Ey gönül fecre az zaman kalıyor !

BEDRÎ'YE MISRÂLAR

— Bedrî Tâhir Şaman'a, zarîf dostluk
havasının ilhâmıyle —

Gelmek'çün ikinci bir hayâta,
Bir gün dönüş olsa âhiretten :
Her rûh açılıp da kâinâta,
Keyfince semâda bulsa mesken ;
Tâlih bana dönse, nâzikâne ;
Bir yıldızı verse mâlikâne ;
Bîgâne kalır o iltifâta,
İstanbul'a dönmek isterim ben.

Bin bir tepe yükselen Boğaz'dan,
Baktıkça vatan görünsün engin ;
Her yıl, bir ömür boyunca, yazdan
Yelkenler açılsın ufka gergin.
Lâkin bu ikinci varlığında,
Son devrede, ihtiyarlığında,
Artık çekilince söz ve sazdan,
Ömrüm İç - Erenköyü'nde geçsin.

KARNAVAL VE DÖNÜŞ

Nis karnavalda eğleniyor ;
Her yandan haykırış ve gülüşler...
Bir haftadan beri
Rü'yâlarımda sallanıyor vals etekleri...
İçmek, gülüşmek eski zaman îtiyâdıdır.
Bu karnaval,
Geçmişde bağ - bozumlarının belki yâdıdır.
Garb âleminde eğlenişin bir misâli bu.
Yûnan, Lâtin ve Cermen'i tek cins eden havâ

Esmiş bu mâvi sâhile bir mûsıkî gibi.
Neş'eyle süslüyor verilen her ziyâfeti
Geçmiş devirlerin nice şîrin kayâfeti.
Bir kısmı maskeli,
Bir kısmı maskesiz,
İslâv güzelleri,
Cermen güzelleri,
Hepsinden ince Anglo - Sakson güzelleri.
Gül sînelerde, içki kadehlerde renk renk
Mahrem muâşaka,
Aşkın dudaklarında kalan günlerin teri.

Ben yolcuyum bugün
Nis karnavalda eğlene - dursun
Ben yolcuyum bugün. Yolun ufkunda Çamlıca
Hâlâ görünmüyor ;
Hâlâ görünmüyor diyerekten sabırsızım.
Yıllarca sevdiğim Adalar, sevdiğim deniz
Artık görünseler...
Dönsem vatan semâsına artık bu ülkeden.
Görsem Erenköyü'ndeki leylâklı bahçede,
Cânanla bir zaman konuşup içtiğim yeri.

İSTANBUL UFUKTA'YDI

Gurbetten, uzun yolculuk etmiş, dönüyordum.

İstanbul ufukta'ydı...

Doğrulduğumuz ufka giderken...

Sevdâlı yüzüşlerle, yunuslar

Yol gösteriyordu.

İstanbul ufuktan,

Sîmâsını göstermeden önce,

Kalbimde göründü ;

Özlentili kalbimde bütün çizgileriyle.
Binbir kıyı, binbir tepesiyle,
Binbir gecesiyle.

Yıllarca uzaklarda yaşarken,
İstanbul'u hicranla tahayyül, beni yordu.
Yer kalmadı beynimde hayâle.
İstanbul'a artık bu dönüş son dönüş olsun.
Son yıllarım artık
Geçsin o tahayyüllerimin çerçevesinde.

Bir saltanat iklimine benzer bu şehirde,
Hulyâ gibi engin gecelerde,
Yıldızlara karşı,
Cânanla berâber,
Allah içecek sıhhati bahşetse...
Bu kâfi...!

MİHRİYAR

**Zambak gibi en güzel çağında
Serpildi deniz nefesleriyle ;
Sâf uykusunun salıncağında
Sallandı balıkçı sesleriyle.**

**Sîmâsı zaman zaman parıldar
Bir sâhilin en güzel yerinde.
Hâlâ görünür geçen asırlar
Bir bir, koyu mâvi gözlerinde.**

Her gezmeğe çıkmasıyle her yer
Bir zevkini andırır bahârın.
Endâmını zanneder görenler
Bir bestesi eski bestekârın.

Hayrân olarak bakarsınız da
Hulyânızı fetheder bu hâli :
Beş yüz sene sonra karşınızda
İstanbul fethinin hayâli.

İSTANBUL'UN O YERLERİ

Aşkın şeref diyârını gördümdü bir zaman.
Yıldızlarıyla başka bir âlemde her gece.
Kıpkırmızıydı şanlı ufuklarda her şafak.

Cânanla çıktığım tepeler... Başta Çamlıca....
Hâlâ muhayyilemde parıldar, resim gibi,
Yârin dudaklarında bitip başlayan visâl.

Cânanla gezdiğim kıyılar, sürdüğüm hayat,

Öz mâvilikle çerçevenmiş o levhada,
Ömrün murâdımızca geçen mutlu günleri.

Yaş bastı. Görmedim nice yıldır o yerleri.
Görsem de görmesem de bu indimde bir benim ;
Mâdem ki şimdi her biri kalbimdedir benim.

Yeditepe'den

O K

— Tâlim ve Terbiye Üstâdı İhsan Bey'e —

Yavuz Sultan Selim Hân'ın önünde
Ok atan ihtiyar Bektaş Subaşı,
Bu yüksek tepeye dikti bu taşı,
O Gaazî Hünkâr'ın mutlu gününde.

Vezir, molla, ağa, bey takım takım,
Güneşli bir nisan günü ok attı.
Kimi yayı öptü, kimi fırlattı ;
En er kemankеше yetti üç atım.

En son Bektaş Ağa çöktü diz üstü.
Titrek elleriyle gererken yayı,
Her yandan bir merak sardı alayı,
Ok uçu, hedefin kalbine düştü.

Hünkâr dedi : «Koca ! Pek yaman saldın !
Eğerçi bellisin benim katımda,
Bir sır olsa gerek bu ilk atımda,
Bu sihirli oku nereden aldın?»

İhtiyar, elini bağrına soktu,
Dedi ki : «İstanbul muhâsarası
Başlarken aldığım gazâ yarası
İçinden çektiğim bu altın oktu!»

KAYBOLAN ŞEHİR

Üsküp ki Yıldırım Beyazıd Han diyârıdır,
Evlâd - ı Fâtihân'a onun yâdigârıdır.

Fîrûze kubbelerle bizim şehrimizdi o ;
Yalnız bizimdi, çehre ve rûhiyle biz'di o.

Üsküp ki Şar - dağ'ında devâmıydı Bursa'nın.
Bir lâle bahçesiydi dökülmüş temiz kanın.

Üç şanlı harbin arş'a asılmış silâhları
Parlardı yaşlı gözlere bayram sabahları.

**Ben girmeden hayâtı şafaklandırın çağa,
Bir sonbaharda annemi gömdük o toprağa.**

**İsâ Bey'in fetihtе açılmış mezarlığı
Hulyâma âhiret gibi nakşetti varlığı.**

**Vaktiyle öz vatanda bizimken, bugün niçin
Üsküp bizim değil? Bunu duydum, için için.**

**Kalbimde bir hayâli kalıp kaybolan şehir !
Ayrılmanın bıraktığı hicran derindedir !**

**Çok sürse ayrılık, aradan geçse çok sene,
Biz sende olmasak bile, sen bizdesin gene.**

1918

Ölenler öldü, kalanlarla muztarip kaldık.
Vatanda hor görülen bir cemâatiz artık.
Ölenler en sonu kurtuldular bu dağdağadan
Ve göz kapaklarının arkasında eski Vatan
Bizim diyâr olarak kaldı tâ kıyâmete dek.

Kalanlar ortada genç, ihtiyar, kadın, erkek
Harâb - olup yaşıyor tâlî'in azâbıyla ;
Vatanda düşmanı seyretmek ıztırâbıyla.

Vatanda korkulu rü'yâ içindeyiz, gerçek.
Fakat bu çok süremez, mutlakaa şafak sökecek.
Ateş ve kanla siler, birgün, ordumuz lekeyi,
Bu, insan oğluna bir şeyn olan, Mütâreke'yi.

YOL DÜŞÜNCESİ

YOL DÜŞÜNCESİ

Bu def'a farkına vardım ki ihtiyarlamışım.
Hayâtı bir camın ardında gösteren tılsım
Bozulmuş anlıyorum, çıktığım seyâhatte.
Cihan ve ben değiliz artık eski hâletle.
Mısır ve Sûriye, pek genç iken, hayâlimdi ;
O ülkelerde gezerken kayıdsızım şimdi.
Bu gözlerim, medeniyetlerin bıraktığını,
Beş on yıl önce, görür müydü böyle taş yığını?
Bugünse yeryüzü hep madde, her ufuk maddî.
Demek ki âlemin artık göründü serhaddi.

Ne Akdeniz'de şafaklar, ne çölde akşamlar,
Ne görmek istediğim Nil, ne köhne Ehiramlar,
Ne Bâlebek'de lâtîn devrinin harâbeleri,
Ne Biblos'un Adonis'den kalan sihirli yeri,
Ne portakalları sarkan bu ihtişamli diyar,
Ne gül, ne lâle, ne zambak, ne muz, ne hurma ve nar,
Ne Şam semâsını yâlel'le dolduran şarkı,
Ne Zahle'nin üzümünden çekilmiş eski rakı,
Felekten özlediğim zevki verdiler, heyhât !
Bu hâli, yaşta değil, başta farzeden bir zât
Diyordu : «İnsana çarmıh'ta haz verir iman !»
Dedim ki : «Hazret-i İsâ da genç imiş o zaman.»

Eğer mezarda, şafak sökmiyen o zindanda,
Cesed çürür ve tahayyül kalırsa insanda,
— Cihan vatandan ibârettir, itikadımca —
Budur ölümde benim çerçevem, murâdımca :
Vatan şehirleri karşımda, her saat, bir bir,
Fetihler ufku Tekirdağ ve sevdiğim İzmir,
Şerefli kubbeler iklimi, Marmara'yla Boğaz,
Üzerlerinde bulutsuz ve bitmiyen bir yaz,
Bütün eserlerimiz, halkımız ve askerlerimiz,
Birir birir görünen anlı şanlı cedlerimiz,
İçimde dalgalı Tekbîr'i en güzel dinin,
Zaman zaman da Nevâ-Kâr'ı, doğsun, İtrî'nin.
Ölüm yabancı bir âlemde bir geceyse bile,
Tahayyülümde vatan kalsın eski hâliyle.

SONBAHAR

Fânî ömür biter, bir uzun sonbahâr olur.
Yaprak, çiçek ve kuş dağılır, târümâr olur.
Mevsim boyunca kendini hissettirir vedâ ;
Artık bu dağdağayla uğuldar deniz ve dağ.
Yazdan kalan ne varsa olurken haşır neşir ;
Günler hazinleşir, geceler uhrevîleşir ;
Teşrinlerin bu hüznü geçer tâ iliklere.
Anlar ki yolcu, yol görünür serviliklere.
Dünyânın ufku, gözlere gittikçe târ olur,

Her gün sürüklenip yaşamak rûha bâr olur.
İnsan duyar yerin dile gelmiş sükûtunu ;
Bir başka mûsıkîye geçiş farzeder bunu ;
Teslîm olunca va'desi gelmiş zevâline,
Benzer cihâna gelmeden evvelki hâline.

Yaprak nasıl düşerse akıp kaybolan suya,
Rûh öyle yollanır uyanılmaz bir uykuya,
Duymaz bu anda taş gibi kalbinde bir sızı ;
Farketmez anne toprak ölüm mâcerâmızı.

DÜŞÜNCE

Ülfet belâlı şey, fakat uzlet sıkıntılı,
Bilmem nasıl geçirmeliyim son beş on yılı?
İnsanlar anlaşıldı. Cihânın da sırrı yok,
Kalsaydı terkeşimde bugün tek bir altın ok
En tatlı bir hayâl için atmazdım ufkuma.

Dalsın yakında gözlerim artık son uykuma !

«Yalnız duyan yaşar» sözü, derler ki, doğrudur
«Yalnız duyan çeker» derim, en doğru söz budur.

Gördüm ve anladım yaşamak mâcerâsını,
Bâkiyse rûh eğer dilemezdim bekasını.
Hulyâsı kalmayınca hayâtın ne zevki var?

Bitsin, hayırlısıyla, bu beyhûde sonbahar !

Ölmek değildir ömrümüzün en fecî işi,
Müşkül budur ki ölmeden evvel ölür kişi.

SESSİZ GEMİ

Artık demir almak günü gelmişse zamandan,
Meçhûle giden bir gemi kalkar bu limandan.
Hiç yolcusu yokmuş gibi sessizce alır yol ;
Sallanmaz o kalkışta ne mendil ne de bir kol.
Rıhtımda kalanlar bu seyâhatten elemli,
Günlerce siyâh ufka bakar gözleri nemli.
Bîcâre gönüller ! Ne giden son gemidir bu !
Hicranlı hayâtın ne de son mâtemidir bu !
Dünyâda sevilmiş ve seven nâfile bekler ;

Bilmez ki giden sevgililer dönmiyecekler.
Bir çok gidenin her biri memnun ki yerinden,
Bir çok seneler geçti ; dönen yok seferinden.

RİNDLERİN HAYÂTI

— Halide Edib'e, sanatta ve fikirde
ulvî varlığına derin hürmetle —

Bâzan kader, gelen bora hâlinde, zorludur ;
Dağlar nasıl bakarsa siyâh ufka öyle bak.
Ba'zan da cevreden nice bir âdem oğludur,
Görmek değil düşünmeğe bigâne kal! Bırak!

Dindâr adam tevekkülü, rikkatle, herkese
İsâ'yı çarmıhında, uzaktan, hatırlatır.
Bir arslan esniyor gibi engin vakar ise
Rind'in belâya karşı kayıdsızlığındadır.

RİNDLERİN AKŞAMI

Dönülmez akşamın ufkundayız. Vakit çok geç ;
Bu son fasıldır ey ömrüm, nasıl geçersen geç !
Cihâna bir daha gelmek hayâl edilse bile,
Avunmak istemeyiz öyle bir teselliyle.
Geniş kanatları boşlukta simsiyâh açılan
Ve arkasında güneş doğmıyan büyük kapıdan
Geçince başlayacak bitmiyen sükûnlu gece.
Gurûba karşı bu son bahçelerde, keyfince,
Ya şevk içinde harâb ol, ya aşk içinde gönül !
Ya lâle açmalıdır göğsümüzde yâhud gül.

RİNDLERİN ÖLÜMÜ

Hâfız'ın kabri olan bahçede bir gül varmış ;
Yeniden her gün açarmış kanayan rengiyle.
Gece, bülbül ağaran vakte kadar ağlarmış
Eski Şîrâz'ı hayâl ettiren âhengiyle.

Ölüm âsûde bahâr ülkesidir bir rinde ;
Gönlü her yerde buhurdan gibi yıllarca tüter.
Ve serin serviler altında kalan kabrinde
Her seher bir gül açar; her gece bir bülbül öter.

UFUKLAR

Rûh ufuksuz yaşamaz.
Dağlar ufkunda mehâbet,
Ova ufkunda huzûr,
Deniz ufkunda tesellî duyulur.
Yalnız onlarda bulur rûh ezeli lezzetini.
Bu ufuklar avutur rûhu saatlerce, fakat
Bir zaman sonra derinden duyulur yalnızlık.
Rûh arar kendine bir rûh ufkı.
Mânevi ufkı çok engin ulu peygamberler

- Bahsin üstündedir onlar - lâkin
Hayli mes'ud idiler dünyâda ;
Yaşıyorlardı havâîleri, ashâbıyla ;
Ne ufuklar ! Ne güzel rûh imiş onlar ! Yârab!

Annemin na'sını gördümdü ;
Bakıyorken bana sâbit ve donuk gözlerle,
Acıdan çıldıracaktım.
Aradan elli dokuz yıl geçti.
Âh o sâbit bakış el'an yaradır kalbimde.
O yaşarken o semâvî, o gülümser gözler
Ne kadar engin ufuklardı bana ;
Teneşir tahtası üstünde o gün,
Bakmaz olmuşlular artık bu bizim dünyâya.

Yaşıyan her fânî
Yaşıyan rûh özler,
Her sıkıldıkça arar,
Dar hayâtında ya dost ufku, ya cânan ufku.

DENİZ TÜRKÜSÜ

Dolu rüzgârla çıkıp ufka giden yelkenli !
Gidişin seçtiğın akşam saatinden belli.
Ömrünün getiğı shilden uzaklaştıkça
Ve hayâlinde doğın leme yaklaştıkça,
Dalga kıvrımları ardında büyür tenhlık,
Başka bir çerçevedir, git gide, dünyâ artık.
Daldığın mihveri, gittikçe, sarar başka ziyâ ;
Mvidir her taraf, üstün gece, altın dery...

Yolda benzer hem uzun. hem de güzel bir masala

O saatler ki geçer başbaşa yıldızlarla.
Lâkin az sonra lezîz uyku bir encâma varır;
Hilkatin gördüğü rü'yâ biter, etrâf ağarır.
Som gümüşten sular üstünde, giderken ileri,
Tâ uzaklarda şafak bir bir açar perdeleri...
Mûsikîsiyle bir âlem kesilir çalkantı ;
Ve nihâyet görünür gök ve deniz saltanatı.

Girdiğin aynada geçmiş gibi diğer küreye,
Sorma bir sâniye, şüpheyle, sakın : "Yol nereye?"
Aylıp neş'eni yükseltici sarhoşluktan,
Yılma korkunç uçurum zannedilen boşluktan !
Duy tabîatte biraz sen de ilâh olduğunu,
Rûh erer varlığının zevkine duymakla bunu.

Çıktığın yolda, bugün, yelken açık, yapyalnız,
Gözlerin arkaya çevrilmiyerek, pervâsız,
Yürü ! Hür mâviliğin bittiği son hadde kadar !...

İnsan âlemde hayâl ettiği müddetçe yaşar.

U Ç U Ş

Uçmakta, konmadan, kıyısız bir denizde rûh ;
Benzer mi böyle bir kuşa Tûfan içinde Nûh ?
Üstünde gök, sürekli bulutlarla, yüklüdür ;
Altında gür deniz ki ezelden köpüklüdür.
Çalkantısında dalgası bilmez nedir sayı ;
Milyonca dalga sürmede milyonca dalgayı ;
Hiç durmayan gürültüsü bir türküdür, geniş,
Milyonca haykırış dolu, milyonca sesleniş.
Yıldızlar ülkesinde açıldıkça yükseğe,

Başlar hayâl edindiği âlem görünmeğe.
Bir rûhu besliyen hava yalnız yukardadır.
Hulyâyı dâimâ uçuran duygulardadır.
Yalnız bu katta mümkün olur dâimî uçuş.
Her hamlesiyle, rûh, o çelikten kanatlı kuş,
Ufkunda bir dakîka görünmeksizin kara,
Hür gökte, hür denizde uçar, hür ufuklara.

GEZİNTİ

Kandilli'den Çubuklu'ya çıktık gezintiye ;
Yalnız kürek sadâsı gelen bir kayıktayız.
Bizler mi vakti hoşça geçirmekteyiz bugün ?
Şüphem budur : Vakit mi geçirmektedir bizi ?
Zihnim neden kapıldı bu sonsuz düşünceye ?

Bir yanda boşluğunda hudûd olmıyan semâ ;
Bir yanda dâimâ uzayıp bitmiyen zaman.
İnsan tezâd içinde fikirler mırıldanır.

Bâzan çöküntüler, kırıksıklardan ürkeriz,
Bâzan da neş'esizce : «Vakit geçmiyor» deriz.

Silkin ve sâkin ol ! dedim, âvâre gönlüme,
Artık kederli hisleri bir bir içinden at !
Eylül ferahlığında giderken Çubuklu'ya,
Geçmiş, geçen veyâ gelecek vakti duymadan,
Âheste çek kürekleri mehtâb uyanmasın !

MODA'DA MAYIS

Şafaktan önce uyandım, bahâr odamdaydî.
Mayıs, çiçekleri etrâfa öyle bir yaydı
Ki varlığım büyülenmişti en derin haz'la.
Cihanda lezzet alınmaz bu duygudan fazla.
Seven kadınla seven erkeğin visâli gibi,
Bütün saâdet olan mevsimin bu hâli gibi,
Sürekli sevgiyi duydukça anne toprak'tan,
İçimde korku nedir kalmıyor yok olmaktan.
Hayâtı râyiha sihriyle sindiren toprak.

Bugün ne semtine baksam, çiçek, çimen, yaprak !
İçinde râhata varmış yatan azîz ölümler
Demek ki böyle bahâr örtüsüyle örtölüler !

GEÇİS

Mâzi köyünde, hâtıralar gölgesinde kal !
Yaklaştığın tabiati günlerce seyre dal !

Dağlar başında zevkini aldındı varlığın,
Bulsun bu zirvelerde huzûr ihtiyarlığın.

Akşam, çoban sadâları artar, güneş söner ;
Gür çingiraklarıyla davar yaylâdan döner ;

Havlar zaman zaman gece ufkunda bir köpek,
Gönlün hüznülenir bunu duydukça ürkerek.

İnsan bilir cihanda nedir ömrünün sonu ;
Ömründe bir dakıkacık etmez hayâl onu.

Hiç şaşmıyan saat gibi işler durur kader,
Birgün saat çalar... Çok uzaktan gelir haber...

Artık güneş görünmez olur, gök bulutludur,
Râhatça dal, ölüm sonu gelmez bir uykudur.

DÜŞÜNÜŞ

**Zahmetli yolculukla yaşım vardı yetmiş.
Zihnim, bulunduğum tepeden, daldı geçmişe.**

**Milyonla yıl dönen küre üstünde bir kişi
Yetmiş yılın hikâyesi bilsin mi geçmiş?**

**Her yerde var hayâtı birer türlü nakleden
Lâkin derin görenler usanmış hikâyeden.**

Derler bilir hakikati yüzlerce feylesof ;

Bir kısmı şek ve şüphede, bir kısmı hayli kof ;

Aksetmiyor çoğunda fikirler ayan beyan.

Hayyâm imiş hakîkati az çok fısıldayan.

DUYUŞ VE DÜŞÜNÜŞ

Sevdiklerim göçüp gidiyorlar birer birer,
Ay geçmiyor ki almıyayım gamlı bir haber.

Kalbim zaman zaman bu haberlerle burkulu ;
Zihnim düşünceden dağınık, gözlerim dolu.

Kaybetti asrımızda ölüm eski hüznünü.
Lâkayd olan mühimsemiyor gamlı bir günü.

Çok şey bilen diyor : «Gidecek her gelen nesil !
Ey sâde-dil ! Bu bahsi hayâtında böyle bil !

Hiç durmadan hayât ögütür devreden bu çark.
Ölmek sırayladır, sıralanmakta varsa fark!»

İlmin derin görüşleri, aklın hükümleri
Doldurmuyor boşalmış olan hisli bir yeri.

O TARAF

Gördüm ölüm diyârını rü'yâda bir gece
Sessizlik ortasında gezindim kederlice.

Durmuş saat gibiydi durup geçmiyen zaman.
Donmuş sükût içinde güneş görmiyen cihan.

Hâkimdi yerde ufka kadar uhrevî vakar ;
Bir çeşme vardı her tarafından ziyâ akar ;

Geçtikçe bembeyaz gezinenler üçer beşer ;
Bildim ki âhiret denilen yerededir beşer.

Baktım hüznle her birinin benzi sapsarı.
Sezdim ki gövdesizdi, hayâliydi boyları.

Bir başka semte doğru dönerken bu gezmeden
Bir tas ziyâ alıp içiyorlar o çeşmeden ;

Allâha şükredip duruyorlar ve kol kola,
Sessiz, yavaş yavaş dalıyorlardı bir yola.

Naklettiğim gibiydi bu rü'yâda gördüğüm.
Rü'yâ bu. Yoksa başka bir âlem midir ölüm?

BİR DOSTA MISRÂLAR

Kâmildir o insan ki yaşar hâtıralarla ;
Bir başka kerem beklemez artık gelecekten ;
Her an doludur gözleri cânan ve baharla,
Kâm aldı bilir kendini, ömründe, felekten.

Bir kerre sevip vuslata erdiyse cihanda,
Ömrün iyi rü'yâsına dalsın, uyusun rûh.
Bin zevk aramak kaydına düşmekle zamanda,
Her gün yorulup, nâfile bin yıl yaşamış Nûh.

BİR YILDIZ AKTI

Bir yıldız aktı, gök ve deniz sarmaşır gibi,
Vuslatta ilk öpüşmeyi andırdı ansızın.
Birden kamaştı gözlerimiz, baktık engine.
Hulyâh mâvilikte bu ânî parıldayış
Tek bir dakîka sürmedi, kayboldu, sır gibi.

Sandık ki uçtu gitti bir altın kanatlı kuş.
Bir yıldızın zevâlini gördük de böylece ;
Yârab; dedik, nedir bu muammâsı hilkatın?

Fânîlik ortasında yüzen sâde-dil beşer
Herhangi bir şekilde umar bir bekaa buluş.

GURBET

Gurbet nedir bilir mi o menfâya gitmiyen?
Ey gurbet, ey gurûbu ufuklarda bitmiyen
Ömrün derinliğinde süren kaygı günleri!
Yıllarca, fakr içinde, hayâtın hüznüleri;
Bir çöl çoraklığında hayâlin susuzluğu;
Hem uyku ihtiyaçları, hem uykusuzluğu.
En sinsî bir ezâ gibidir geçmiyen zaman;
Bin türlü başka cevri de vardır ki bî-aman;
Yalnızlığın azâbı her işkenceden beter;
Yalnız bu kahrı insanı tahrîb için yeter.

HÜZÜN VE HÂTIRA

Gurbette duyduğum sonu gelmez hüznüleri,
Yaprakların döküldüğü hieranlı günleri,
Andım birer birer, acıdım kendi hâlîme.
Aksetti bir dakîka uzaktan hayâlîme
Tenhâ Emîrgân'ın Çınaraltı'nda kahvesi,
Poyrazla söyleşir gibi yaprakların sesi.
Hem başka hem de hayli yakın karşı mâbede,
Mermerle kaplı çeşmede, mevzun kitâbede,
Baktım Yesâri hatlarının bir nefisine,
Daldım coşup giden denizin mûsikîsine.

GECE BESTESİ

O Kuş en kuytu bahçelerde öter;
Sarmaşıklerle yüklü vâdide;
Hiç bir el değmemiş ağaçlarda;
Geceden tâ şafak sökünece dek
Yükselir perde perde içli sesi;
En uzun nağmesiyle, bir müddet,
Gaşyeder yer yüzünde dinliyen;
Bir zaman gök yüzünde yalnız o ses.
O terennüm kalır;
Gaşyolur dinledikçe yıldızlar.

O kuş ancak bahâr olunca gelir;
Nerelerden gelir?
Kimse bilmez, bu bir muammâdır;
Bahâr erince sona
Kaybolur, başka bir bahâra kadar.

O kuşun ömrü, bir güzel gecede,
Bir güzel beste söylemekle geçer.
O kuş en kuytu bahçelerde öter;
Hayâl içinde yaşar,
Hayâl içinde ölür.

MÂVERÂDA SÖYLENİŞ

Geldikti bir zaman Sarı Saltık'la Asya'dan,
Bir bir Diyâr-ı Rûm'a dağıldık Sakarya'dan.

Seyrindeyiz atıldığı sâhilsiz enginin,
Atmeydanı'nda ölmüş «enelhak» şehîdinin.

Merhûm Edirne Şeyhi Neşâtî diyor ki: «Biz
Sâf aynalarda sırroluruz öyle gaaibiz.»*

Zâhid hayâl eder bizi meyhâne zındığı,
Bilmez ki sen ve ben hepimizdir tapındığı.

Gaaibde bir muhâvere geçmiş de pek hafî,
Gaybî'ye söylemiş bunu İdrîs-i Muhtefî.

• Etdik o kadar ref'-i taayyün ki Neşâti
Âyine-i pür-tâb-ı mücellâda nihânız

MEHLİKA SULTAN

Mehlika ¹ Sultan'a âşık yedi genç
Gece şehrin kapısından çıktı;
Mehlika Sultan'a âşık yedi genç
Kara sevdâlı birer âşıktı.

Bir hayâlet gibi dünyâ güzeli
Girdiğinden beri rü'yâlarına;
Hepsi meshûr, o muammâ güzeli
Gittiler görmeğe Kaf dağlarına.

¹ Okunuş : Mehlikaa

Hepsi, sırtında abâ, günlerce
Gittiler içleri hicranla dolu;
Her günün ufkunu sardıkça gece
Dediler : «Belki son akşamdır bu.»

Bu emel gurbetinin yoktur ucu;
Dâimâ yollar uzar, kalb üzülr;
Ömrü oldukça yürür her yolcu,
Varmadan menzile bir yerde ölür.

Mehlika'nın kara sevdâlıları
Vardılar çıkışı yok bir kuyuya,
Mehlika'nın kara sevdâlıları
Baktılar korkulu gözlerle suya.

Gördüler : «Aynada bir gizli cihan...
Ufku çepçevre ölüm servileri...»
Sandılar doğdu içinden bir an
O, uzun gözlü, uzun saçlı peri.

Bu hazin yolcuların en küçüğü
Bir zaman baktı o vîran kuyuya.
Ve neden sonra gümüş bir yüzüğü
Parmagından sıyrıp attı suya.

Su çekilmiş gibi, rü'yâ oldu!.
Erdiler yolculuğun son demine;

Bir hayâl âlemi peydâ oldu,
Göçtüler hep o hayâl âlemine.

Mehlika Sultan'a âşık yedi genç,
Seneler geçti, henüz gelmediler;
Mehlika Sultan'a âşık yedi genç
Oradan gelmiyecekmiş dediler!..

VUSLAT

VUSLAT

Bir uykuyu cânanla berâber uyuyanlar,
Ömrün bütün ikbâlini vuslatta duyanlar,
Bir hazzı tükenmez gece sanmakla zamânı,
Görmezler ufuklarda şafak söktüğü ânı.
Gördükleri rü'yâ, ezelî bahçedir aşka;
Her mevsimi bir yaz ve esen rüzgârı başka,
Bülbülden o eğlencede feryâd işitilmez,
Gül solmayı, mehtâb azalıp bitmeği bilmez;
Gök kubbesi her lâhza bütün gözlere mâvi,

Zenginler o cennette fakirlerle mûsâvî;
Sevdâları hulyâhı havuzlarda serinler,
Sonsuz gibi bir fısıkye âhengini dinler.

Bir rûh o derin bahçede bir def'a yaşarsa,
Boynunda onun kolları, koynunda o varsa.
Dalımışsa, onun saçlarının râyihasıyle,
Sevmekteki efsûnu duyar her nefesiyle;
Yıldızları boydan boya doğmuş gibi, varlık,
Bir mû'cize hâlinde, o gözlerdedir artık;
Kannmaz en uzun pûseye, öptükçe susuzdur,
Zîrâ susatan zevk o dudaklardaki tuzdur;
İnsan ne yaratmışsa yaratmıştır o tuzdan.
Bir sır gibidir azçok ilâh olduğumuzdan.

Onlar ki bu güller tutuşan bahçededirler,
Bir gün, nereden, hangi tesâdüfle gelirler?
Aşk onları sevkettiği günlerde, kaderden,
Rüzgâr gibi bir şevk alır oldukları yerden;
Geldikleri yol... Ömrün ışıktan yoludur o;
Âlemde bir akşam ne semâvî koşudur o!
Dört atlı o gerdûne gelirken dolu dizgin,
Sevmiş iki rûh, ufku görürler daha engin,
Sîmâları gittikçe parıldar bu zaferle,
Gök her tarafından donanır meş'alelerle.

Bir uykuyu cânanla berâber uyuyanlar,
Varlıkta bütün zevki o cennette duyanlar,
Dünyâyı unutmuş bulunurken o sularda,
- Zâlim saat ihmâl edilen vakti çalar da -
Bir ân uyanırlarsa lezîz uykularından,
Baştan başa, her yer kesilir kapkara zindan.
Bir fâciadır böyle bir âlemde uyanmak,
Günden güne hicranla bunalmış gibi yanmak.
Ey tâlih! Ölümünden de beterdir bu karanlık;
Ey aşk! O gönüller sana mâl oldular artık;
Ey vuslat! O âşıkları efsûnuna râm et!
Ey tatlı ve ulvî gece! Yıllarca devâm et!

TELÂKÎ

Yollarda kalan gözlerimin nûrunu yordum,
Kimdir o, nasıldır diye rûzgârlara sordum,
Hulyâmı tutan bir büyü var onda diyordum,
Gördüm : Dişi bir parsın elâ gözleri vardı.

Sen miydin o âfet ki dedim, bezm-i ezelde
Bir kanlı gül ağzında ve mey kâsesi elde,
Bir sofrada içtik, ikimiz aynı emelde,
Karşımda uyanmış gibi bir baktı sarardı.

S E S

— Fazıl'a —

Günlerce ne gördüm, ne de bir kimseye sordum;
«Yârab! Hele kalb ağrılarım durdu.» diyordum.
His var mı bu âlemde nekaahet gibi tatlı?
Gönlüm bu sevincin halecânîyle kanatlı
Bir tâze bahâr âlemi seyretti felekte.
Mevsim mütehayyil, vakit akşamdı Bebek'te;
Akşam... Lekesiz, sâf, iyi bir yüz gibi akşam...
Tâ karşı bayırlarda tutuşmuş iki üç cam,
Sâkin koyu, şen cepheli kasrıyle Küçüksu,

Ardında vatan semtinin ormanları kuytu;
Bir neş'eli hengâmede çepçevre yamaçlar
Hep aynı tahassüsle meyillenmiş ağaçlar;
Dalgın duyuyor rüzgârın âhengini dal dal,
Baktım süzülüp geçti açıktan iki sandal;
Bir lâhzada bir pancur açılmış gibi yazdan
Bir bestenin engin sesi yükseldi Boğaz'dan.
Coşmuş gene bir aşkın uzak hâtırasıyle,
Aksetti uyanmış tepelerden sırasıyle,
Dağ dağ o güzel ses bütün etrâfı gezindi;
Görmüş ve geçirmiş denizin kalbine sindi.

Ânî bir üzüntüyle bu rü'yâdan uyandım
Tekrâr o alev gömleği giymiş gibi yandım.
Her yerden o, hem aynı bakış, aynı emelde,
Bir kanlı gül ağzında ve mey kâsesi elde;
Her yerden o, hem aynı güzellikle, göründü,
Sandım bu biten gün beni râmettiği gündü.

DENİZ

Bir gün deniz ölgündü. Bir oltayla balıkta,
Kuşlar gibi yalnız, yapayalnızdım açıkta.
Şehrin eleminden bir uzak merhaledeydim,
Fânileri gökten ayıran perdeye değdim.
Rüzgârlara benzer bir uğultuyla sulardan,
Sesler geliyor sandım ilâhî kuğulardan.
Her an daha coşkun, daha yüksek, daha gergin,
Binlerce ağızdan bir ilâhî gibi engin
Sesler denizin ufkunu uçtan uca sardı,

Benzim, ölümün şi'ri yayıldıkça, sarardı.
Kalbinse bu hengâmede kuşlar gibi ürkek,
Kalbim heyecandan dedi : «Artık dönelim, çek!
Kâfi!.. Ölülerden gelen âhenge kapılma!»
Birdenbire hissettim ufuktan bir atılma.
Baktım ki deniz insanı durgun suyu vardı,
Bir dev gibi mûnis ve yosun saçları vardı.

Durdum, dedi :

«Mâdem ki deniz rûhuna sır verdi sesinden.
Gel kurtul o dar varlığının hendesesinden!
Son zevkin eğer aşk ise ummâna karış, tat!
Boynundan o cânan dediğin lâşeyi silk, at!
Kırpikleri süzgün o ihânet dolu gözler,
Rikkatle bakarken bile bir fırsatı özler.

Aldanma ki sen bir susamış rûh, o bir aç;
Sen bir susamış rûh, o bütün ten ve biraz saç.
Ummâna çıkar burda bugün beklediğin yol,
At kalbini girdâba, açıl engine, rûh ol!»

ERENKÖYÜ'NDE BAHAR

Cânan aramızda bir adındı,
Şîrin gibi hüsn ü âna unvan,
Bir sâhile hem şerefti hem şan,
Çok kerre hayâlimizde cânan
Bir şi'ri hatırlatan kadındı.

Doğmuştu içimde tâ derinden
Yıldızları mâvi bir semânın;
Hazziyle harâb idim edânın,

Hâlâ mütehayyilim sadânın
Gönlümde kalan akislerinden.

Mevsim iyi, kâinât iyiydi;
Yıldızlar o yanda, biz bu yanda,
Hulyâ gibi hoş geçen zamanda
Sandım ki güzelliğin cihanda
Bir saltanatın güzelliği idi.

İstanbul'un öyledir bahârı;
Bir aşk oluverdi âşinâlık...
Aylarca hayâl içinde kaldık;
Zannımca Erenköyü'nde artık
Görmez felek öyle bir bahârı.

BAHÇELERDEN UZAK

— Ahmet Hamdi Tanpınar'a —

İstemem artık ışık, râyiha, renk âlemini,
Koklamam yosma karanfille, güzel yâsemini.

Beni bir lâhza müsâit bulamaz ıdlâle,
Ne beyaz bâkire zambak, ne ateşten lâle.

Beklemem fecrini leylâklar açan nîsânın,
Özlemem vaktini dağ dağ kızaran erguvanın.

Her sabah başka bahâr olsa da ben uslandım,
Uğramam bahçelerin semtine gülden yandım.

GEÇMİŞ YAZ

Rü'yâ gibi bir yazdı. Yarattın hevesinle,
Her ânını, her rengini, her şi'rini hazdan.
Hâlâ doludur bahçeler en tatlı sesinle!
Bir gün, bir uzak hâtıra özlersen o yazdan

Körfezdeki dalgın suya bir bak, göreceksin :
Geçmiş gecelerden biri durmakta derinde;
Mehtâb... iri güller... ve senin en güzel aksin...
Velhâsıl o rü'yâ duruyor yerli yerinde!

HATIRLATAN

Hicran, gün ortasında öten bir horoz gibi,
Seslendi pek vakitsiz.. İçim yandı ansızın.

Mâzî yosunla örtülü bir göl ki yok dibi,
Mevsim serin ve bahçede yaprak yığın yığın.

Hicran gün ortasında neden böyle seslenir,
Birden hatırlatır unutan kalbe sevgiyi?

Keskin bir özleyişle hayâl-ettiren nedir,
Bir devre varsa insanın ömründe en iyi?

**Ey sevgi anladım bu uzaktan sadâ ile,
Ömrün yegâne lezzetidir hâtıran bile.**

ESKİ MEKTUP

Adalardan gelen bu mektupta,
Oradan, bir sihirli râyiha var;
İşveler sezdiren bir üslûpta,
Bir güzel şarkı söylüyor rüzgâr,
Adalardan gelen bu mektupta.

Ben o rüzgârla şimdi baş başayım;
Gâlibâ yol göründü sevdâya;
Kendi gönlümce bir saat yaşayım;

Girmesin başka bir hayâl araya :
Ben o rüzgârla şimdi baş başayım.

AŞK HİKÂYESİ

Âh o akşam o tirenden gülüşün !
O gülüş kalbime aksettiği an,
Duymadım ilk ateşin düştüğünü;
Şevka benzer bir ışık zannettim.
Mâcerâ başlamak üzereymiş o gün.
Sürecekmiş bu ateş yıllarca.
Bir taraftan Yakacık, mor dağlar...
Bir taraftan da deniz, şûh adalar...
O gün ömrümde, kader,

Gececek aşkı resimleştirmiş
Bu güzel çerçevede.

Yine dün geçtim o yoldan;
Aynı raylarda tirenler geçiyor...
Karşı dağlar, hep o dağlar...
Kıyı hep aynı kıyı
Ve deniz aynı deniz;
O gülüşten bir eser yok yalnız;
O güzel çerçeve bomboş!
Belki kalbim daha boş!

VİRANBAĞ

Adalardan yaza ettik de vedâ
Sızlıyor bağrımız üstündeki dağ,
Seni hâtırlıyoruz Vîranbağ!

Yine bir sofrada şen şakrattık,
Gün denizlerde sönerken baktık
Ve çobanlar gibi dallar yaktık.

Biz şen, onlarsa muammâlıydı,

Birinin sözleri îâmâlydı,
Birinin gözleri hummâlydı.

Acı duymuş diye aşkın tadını,
Hepimiz sevdik o solgun kadını,
Ve o gün râhibe koyduk adını.

Uyuduk kırdâ, gezindik dağda,
O yazın, âh o engin çağda,
Geçti en son günü Viranbağ'da.

GÜFTESİZ BESTE

Sizi dün bekledim o yollarda
Ki gezindikdi bir zaman karda,
Kararan gözlerimle rüzgârda
Sizi dün bekledim o yollarda!..

Sanıyordum unuttunuz adımı;
Dediniz hissedince maksadımı :
«Beni hâlâ bu genç unutmadı mı
Ki bugün bekliyor bu yollarda?»

Nice sevdâhılarla sevgililer
Aşkı yollarda böyle beklediler!
Nice sevdâhılar da var ki diler
Akşam olsun bu kuytu yollarda!..

NAZAR

Gece, Leylâ'yı ayın on dördü,
Koyda tenhâ yıkanırken gördü.
«Kız vücûdun ne güzel böyle açık!
Kız yakından göreyim sâhile çık!»
Baktı etrâfına ürkek, ürkek
Dedi : «Tenhâda bu ses nolsa gerek?»
«Kız vücûdun sarı güller gibi ter!
Çık sudan kendini üryan göster!»
Aranırken ayın ölgün sesini,

Soğuk ay öptü beyaz ensesini.
Sardı her uzvunu bir ince sızı;
Bu öpüş gül gibi soldurdu kızı.
Soldu, günden güne sessiz, soldu!
Dediler hep: «Kıza bir hâl oldu!»
Tâ içindendi gelen hıçkırığı,
Kalbinin vardı derin bir kırığı.
Yattı, bir ses duyuyormuş gibi lâî.
Yattı, aylarca devâm etti bu hâl.
Sindi sîmâsına akşam hüznü,
Böyle, yastıkda görenler yüzünü,
Avuturlarken uzun sözlerle,
O susup baktı derin gözlerle.
Evi rüzgâr gibi bir sır gezdi,
Herkes endişeli bir şey sezdi.
Bir sabah söyledi son sözlerini,
Yumdu dünyâya elâ gözlerini;
Koptu evden acı bir vâveylâ,
Odalar inledi: «Leylâ! Leylâ!»
Geldi köy kızları, el bağladılar...
Diz çöküp ağladılar, ağladılar!

Nice günler bu şeâmetli ölüm,
Oldu çok kimseye bir gizli düğüm;
Nice günler bakarak dalgalara,
Dediler : «Uğradı Leylâ nazara!»

ÖZLEYEN

Gönlümle oturdum da hüznlendim o yerde,
Sen nerdesin, ey sevgili, yaz günleri nerde!
Dağlar ağıırken konuşurduk tepelerde,
Sen nerde o fecrin ağaran dağları nerde!

Akşam, güneş artık deniz ufkunda silindi,
Hulyâ gibi yalnız gezinenler köye indi,
Ben kaldım, uzaklarda günün sesleri dindi,
Gönlümle, hayâlet gibi, ben kaldım o yerde.

RİC'AT

Çini bir kâsede bir Çin çayı içmekteydi.
Bir güzel yırtıcı kuş gözleri gördüm. Baktım
Som mücevher gibi kan kırmızı tırnaklarına.

Parlıyan taş, yaraşan dantele, her süs, her renk...
Ve vücûdunda ipekten kumaşın câzibesi,
Önceden râyiha, en sonra bütün rûh oluyor.

Yine sevdâya kanatlınsam azîz İstanbul!

**Sende birçok geceler geçse tükenmez hazla...
Kapasam böylece ömrün bu güzel yaprağını.**

**Mâcerâ başlamak üzreydi. Düşündüm de dedim:
«Kalbimin tâkati yok, hem bu duyuş çok sürecek...
Mâcerâ başlamadan ben buradan ayrılayım.»**

ÇİN KÂSESİ

Gel ey mahbûbe Çin'den!
O şîrin köşk içinden
Ki pek durgun sularda,
Uyurken bambularda,
Taşır çok yüklü dallar
Alevden portakallar.
Görün ey sevdiğim sen
Ki bir Çin kâsesinden

Gülümser bir resimdin,
Muhayyel sevgilimdin.

Bahârın neş'esinden
Uçan kuşlarla eğlen

Ve kırlangıçlarıyla,
Semâ dalgıçlarıyla,

Ya mektup yolla Çin'den,
Ya gel hulyâm içinden.

BERGAMA HEYKELTRAŞLARI

— Muhtar Tevfikoğlu'na —

Pek tâze penbe tenlere benzer bu taşları
Yontarken eski Bergama heykeltraşları
İlhâm eden vücûdun edâsiyle mest imiş;
Heykeltraş demek o zaman putperest imiş.
İnsan vücûdu bâzan açık, bâzan örtülü,
Her çizgisiyle san'atı canlandıran büyü,
Artık dehâya eski güzellikte sinmiyor.
Gördük ki yer yüzünde ilâhlar gezinmiyor.

ENDÜLÜS'TE RAKS

Zil, şal ve gül. Bu bahçede raksın bütün hızı...
Şevk akşamında Endülüs üç def'a kırmızı...

Aşkın sihirli şarkısı yüzlerce dildedir.
İspanya neş'esiyle bu akşam bu zildedir.

Yelpâze çevrilir gibi birden dönüşleri,
İşveyle devriliş, saçılış, örtünüşleri...

Her rengi istemez gözümüz şimdi aldadır;
İspanya dalga dalga bu akşam bu şaldadır.

Alnında halka halkadır âşüfte kâkülü,
Göğsünde yosma Gırnata'nın en güzel gülü...

Altın kadeh her elde, güneş her gönüldedir;
İspanya varlığıyla bu akşam bu güldedir.

Raks ortasında bir durup oynar, yürür gibi;
Bir baş çevirmesiyle bakar öldürür gibi...

Gül tenli, kor dudaklı, kömür gözlü, sürmeli...
Şeytan diyor ki sarmalı, yüz kerre öpmeli...

Gözler kamaştıran şala, meftûn eden güle,
Her kalbi dolduran zile, her sîneden: «Ole!»

ALTOR ŞEHRİNDE

**Schiller bu karlı dağlara gelmişti genç iken;
Hürriyyet özleyişlerinin mûsikîsini
Duymuş ve söylemişti çelikten sadâ ile.**

**Hürriyyetin o devrini idrâk edenlerin
Hulyâlarında vardı bir efsunlu hâtıra :
Wilhelm Tell, güzel ok atan dağlı kahraman.**

Tell şarkısıyla beslenen İsviçre bilmiyor

En zorlu ihtilâlleri hürriyet uğruna.

Kanlar, bu karlı dağlara aslaa bulaşmamış;

Hiç girmemiş hayâline tek gözlü giyyotin;

Mızrakta, halka gösterilen, kanlı kelleler,

Meydanlarında, hırs ile, hiç gösterilmemiş.

ESKİ PARİS

— 1903 - 1912 —

Eski Pâris'de bir ömür geçti;
Jaurès'in gür sadâsı devrinde,
Tuncu canlandıran ilâh'tı Rodin;
Verlaine absent'i Baudelaire afyonuna
Karışan bir sihirli haz'dı şiir.
Ayılıp hoş geçen bu rü'yâdan
Uğradık bin dokuz yüz on dörde.
İlk ateşlerle can verince Péguy
Varmışız eski âlemin sonuna.

Yaşamış olmıyan bilir mi bunu?
Eski Pâris'de bir ömür geçti,
İdeal rüzgâriyle hür geçti.

Başka yıldızda bir hayât imiş o.
Yaşamak zevki her saatte esen,
Dâimâ nurlu bir gece'ydi zaman.
Dinliyen söyliyen kadar ârif,
Seyreden oynıyan kadar hassas.
«Chat - Noir» neş'esiyle «Lune Rousse» da,
O devir, Gölgeler-Tiyatrosu'nun
Kararan perdesinde bitti gibi.
Başka yıldızda bir hayât imiş o.
His ve haz yüklü kâinât imiş o.

BÜYÜ ŞİİR

Pâris'de genç iken koyu Baudelaire-perest idim.
Balkon'la, Yolculuk'la, Güzellik'le mest idim.

Sinmişti şi'ri rûhuma ulvî kader gibi;
Absent'e damla damla sızan bir şeker gibi.

Hulyâsının yarattığı iklim o başka yer!
Gür defnelerle çevrili, afyonlu bahçeler...

Her zevki bir harâm olan efsunlu cennetin
Koynunda vardı lezzeti bin türlü nîmetin.

**Bir gün vedâ edip o diyârın hayâtına,
Döndüm bütün bütün vatanın kâinâtına.**

**Lâkin o bahçelerde geçen devre'den beri
Kalbimde solmamıştır o şi'r'in çiçekleri.**

SİCİLYA KIZLARI

Sicilya kızları üryan omuzlarında sebû;
Ahnlarında da çepçevre gülden efserler,
Yayar bu mahfile âsâbı gevşeten bir bû
Ve gözleriyle derinden bakar gülümserler
Sicilya kızları üryan omuzlarında sebû.

Hadikalarda nevâgîr iken şadırvanlar,
Somâki kurnalarından gümüş sular dökülür.
Ve hep civâra serilmiş kadîfe dîvanlar

İçinde bûseden ölmüş vücûtlar bükülür,
Hadîkalarda nevâgîr iken şadırvanlar.

Gerer beyaz kuğular nâzenin boyunlarını,
Füsûn-ı nevm ile görmez bu âteşin ravza
İçinde dalgalanan reng ü bû oyunlarını.
Dalar huzûz-ı rehâvetle hâvzdan havza.
Gerer beyaz kuğular nâzenin boyunlarını.

CİN'LER

— «İyi saatte olsunlar» Atalar sözü —

Kızgın benizleriz ki parıldar görünmeden,
Titrer yanında bizleri bir lâhza vehmeden.

Vicdanların azâbıyız onlar tanır bizi;
Tâzîb için ziyârete gelmiş sanır bizi.

Her suçlunun başında hayâlî cezâsıyız,
Her âşık aldatan kadının kalb ezâsıyız.

Bir cinsimiz azâb ise vicdan ve hislere,
Bir cinsimiz de var ki belâdır nefislere.

**Lâkin bu cinsimiz daha dişlek ve zorludur,
Vîcdânı olmıyanları nefsinde korkutur.**

**Dünyâda korku nâmına bizler de olmasak,
Bilmezdi âdem-oğlu nedir şerr için yasak.**

**Bir def'a hisseden bizi! Bildin mi kimleriz?
Cinler veyâhut onlara benzer vehimleriz.**

HAYÂLÎ SÖYLENİŞ

— Talha'yla konuştuklarımızdan —

Vaktiyle kızlar - ağılığı etmiş Gazanfer-Ağa;
Meclislerinde Nâbiga, Anter ve Şenferâ,
Diğer arap kasîde-serâlar da, muttasıl,
Yâlel terennümüyle okurmuş fasıl fasıl.
Günlerce karşısında birer armağan diye,
Serhadlerin ilettiği yüzlerce câriye :
Almanya servinâzı güneş saçlı Nevhayâl,
İspanya şivekârı kömür gözlü Perrübâl...
Bambaşka leh, macar, venedik, rus güzelleri...

Sessiz haremde her biri endamlı bir peri.

Bir şâir ağlasın mı bakıp kendi hâline?

Sunmuş felek güzelliği zencî hayâline;

Bir hayli yıl bu keyfi ki sürmüş Gazanfer-Ağa

Rü'yâda görmemiş gibidir bir gazel - serâ.

MADRİD'DE KAHVEHÂNE

Madrid'de kahvehâneyi gördüm ki havradır,
Bir yerdeyiz ki söz denilen şey palavradır.
Dalmış gülüp konuşmağa yüzlerce farfara,
Yorgun kulaklarımda sürerken bu yaygara

Durdum, hazin hazin, acıdım kendi hâlime
Aksetti bir dakîka uzaktan hayâlime,
Sâkin Emirgân'ın Çınaraltı'nda kahvesi,
Poyraz serinliğindeki yaprakların sesi.

Bâzan gönül dalar suların mûsikisine
Bâzan Yesâri hatlarının en nefisine.

İÇİNDEKİLER

Kendi Gök Kubbemiz

	Sahife
Süleymâniye'de Bayram Sabahı... ..	9
Açık Deniz... ..	14
İtri... ..	17
Bir Tepeden	20
Bir Başka Tepeden	21
Akıncı	22
Mohaç Türküsü	24
Siste Söyleniş	26
İstanbul Fethini Gören Üsküdar	28
Hayâl Şehir	30
Ziyâret	32
Atik-Valde'den İnen Sokakta	34
Üsküdar'ın Dost Işıkları	36
Hayâl Beste	38

	Sahife
Eski Mûsiki	40
O Rûzgâr	42
Mevsimler	44
Kar Mûsikileri	46
Koca Mustâpaşa	48
Gece	53
Akşam Mûsikisi	55
İstinye	57
Eylül Sonu	59
Fenerbahçe	61
Maltepe	63
Bedri'ye Mısrâlar	65
Karnaval ve Dönüş	67
İstanbul Ufukta'ydı	69
Mihriyâr	71
İstanbul'un O Yerleri	73
Ok	75
Kaybolan Şehir	77
1918	79

Yol Düşüncesi

Yol Düşüncesi	83
Sonbahar	85
Düşünce	87
Sessiz Gemi	89
Rindlerin Hayatı	91
Rindlerin Akşamı	92
Rindlerin Ölümü	93
Ufuklar	94
Deniz Türküsü	96
Uçuş	98
Gezinti	100
Moda'da Mayıs	102

	Sahife
Geçiş	104
Düşünüş	106
Duyuş ve Düşünüş	108
O Taraf	110
Bir Dosta Mısralar	112
Bir Yıldız Aktı	113
Gurbet	115
Hüzün ve Hâtıra	116
Gece Bestesi	117
Mâverâda Söyleniş	119
Mehlika Sultan	121

Vuslat

Vuslat	127
Telâki	130
Ses	131
Deniz	133
Erenköyü'nde Bahar	135
Bahçelerden Uzak	137
Geçmiş Yaz	138
Hatırlatan	139
Eski Mektup	141
Aşk Hikâyesi	143
Viranbağ	145
Güftesiz Beste	147
Nazar	149
Özleyen	151
Ric'at	152
Çin Kâsesi	154
Bergama Heykeltraşları	156
Endülüste Raks	157
Altör Şehrinde	159
Eski Pâris	161

Sahife

Büyü Şiir	163
Sicilya Kızları	165
Cin'ler	167
Hayâli Söyleniş	169
Madrid'de Kahvehâne	171

Kendi Gök Kubbemiz, büyük şair **Yahya Kemal**'in 20. asır Türkiye Türkçesi'yle söylediği, hem iç, hem dış bakımından, yeni şiirlerini bir araya toplayan kitaptır.

Sizlersiniz bu an'ı ışıklarla Türk eden

dediği halkımızın, zamânı bile Türk edîşindeki millî üslûba hayran olan ve zamânın bile Türk olanında yaşamak isteyen **Yahya Kemal** herşeyden önce ve tam mânasıyle millî şairdir.

Onun birçok şiirlerinde her milliyeti tatmin edecek genişlikler bulunması, beşerî olan her büyük şair gibi, önce kendi milliyetinin dehâsını dile getirmiş olmasındandır.

Bir an önce kitap halinde görmek istediği halde, bitmemiş şiirlerinin tamamlanması ve bu kitapta yer alması için, ömrünün sonuna kadar beklediği bu eser, onun, hayatta iken kendi düşüncesine göre tertiplelediği şekilde yayımlanıyor: 1956 - 1957 yıllarında Hürriyet Gazetesi'nde, 65 hafta boyunca neşrettiği son şiirleri arasında, onun bitirmek ve bu kitabının başına koymak için, 74 yaşın imkânlarıyla çalıştığı eseri, belki de en millî ve heybetli şiiri olan **Süleymâniye'de Bayram Sabahı**'dır.

Çok sevdiği **Kendi Gök Kubbemiz** adının bu şiirin üçüncü mısraında bulunması ve **Kendi Gök Kubbemiz**'e bu şiirle başlamak arzusu, **Yahya Kemal**'in kitabını bilhassa bu şiirin tamamlandığı güne kadar bekletmiştir.

Şiir tamamlanıp neşrolunduktan sonra, Yahya Kemal, kitabı için teşebbüse geçmiş, resmi makamlara müracaat ederek, gereken kâğıdı hazırlatmış, bu arada kitabına son şekli kendisi vermiştir.

Buna göre, **Kendi Gök Kubbemiz**'de şiirler:

- 1 — **Kendi Gök Kubbemiz**,
- 2 — **Yol Düşüncesi**,
- 3 — **Vuslat**

başlıkları altında, üç gurupta toplanmaktadır.

Yine buna göre: **Kendi Gök Kubbemiz** gurupunda, daha çok, Türk milletinin Türkiye topraklarında yarattığı, Türk kanıyla islâm imanının birleşmesinden vücuda gelmiş büyük milliyetin niteliğini, yüceliğini ve güzelliğini terennüm eden şiirler yer almıştır. İkinci kısımda şairin **düşünüş şiirleri**, bilhassa **rindlik**, **ufuk** ve **ölüm** temaları üzerinde söylediği şiirler vardır. Üçüncü kısımda, daha çok, **aşk şiirleri** sıralanmıştır.

Fakat Yahya Kemal, her şiirini mutlaka millî üslûpla söyleyen büyük tefekkür şairi olduğu için, bu bölümlerin herhangi birinde yer alan birçok şiirleri, öteki bölümlere de girebilecek özelliktedir.

Onun aşk şiirlerinde, zengin, vatan ve düşünüş unsurları; düşünüş şiirlerinde aşk unsurları vardır. Vatan şiirlerinde ise bütün bu unsurlar bir aradadır.

Bir örnek olarak, Erenköyü'nde Bahar, ancak Türk İstanbul'un Erenköyü'nde duyulabilir bir aşk duygusunun terennümüdür. Geçmiş Yaz, hem bir aşk şiiri, hem bir Boğaz mısıkisidir. Şairin düşünüş şiirleri'ne ad veren Yol Düşüncesi, «Cihan vatandan ibârettir İtkaadımca» gibi, derin, vatan sevgisi mısralarıyla kıymetlidir. Yahya Kemal, Mihriyar adlı şiirinde tasvir ettiği Türk güzelinin çehresinde Bir Tepeden'de olduğu gibi, Türk tarihinin çizgilerini görür. Bu güzel için:

**Hayrân olarak bakarsınız da
Hulyânızı fetheder bu hâli:
Beş yüz sene sonra karşınızda
İstanbul fethinin hayâli.**

diye heyecanlanması bundandır.

Bunun içindir ki Yahya Kemal, Kendi Gök Kubbemiz'de topladığı şiirlerini bölümlere ayırırken çok düşünmüş; bu arada, bir kısım şiirlerin, def'alarca, bir bölümden bir başka bölüme yer değiştirdiği olmuştur. Kendi Gök Kubbemiz'in bu kitaptaki şekli, Yahya Kemal'in 1957-1958 yılları içinde bana tertiplettiği şekillerin sonuncusudur.

*

Şairin, Özleyen gibi, Telâki gibi, ikişer kıtalık şiirlerine pek benzediği halde bu kitaba alınmıyan şarkı'ları ise onun Eski Şiirin Rüzgârıyla isimli eserinde bulunacaktır. Bunun sebebi, bu şiirlerin, dil ve tesir bakımından, çok yeni görünmeleri yanında, form bakımından, ikinci, dördüncü ve sekizinci mısraları aynen tekrarlanan, klâsik şarkı şeklinin nakaratlarıyla söylenmiş olmalarıdır. Bilindiği gibi, şarkı, Divan edebiyatına Türk şairleri tarafından ilâve edilmiş bizim koşma ve türkû'lerimizin Divan şiirine verdiği zevkle söylenen, tamâmiyle millî fakat gazel gibi klâsik şiire mahsus bir söyleyiştir. Bu sebeple, şair, bütün şarkılarını, Mihrâbâd gibi, şarkı şeklinde terennüm ettiği şiirleriyle birlikte, ikinci kitabına bırakmıştır.

Buna göre, Yahya Kemal'in, gazel, tahmîs, taştîr, tazmîn, terkîb-i bend, murabba' ve şarkı gibi, eski şiirin nazım şekilleriyle ve o şiirin dil ve söyleyiş özellikleriyle söylediği şiirleri, Eski Şiirin Rüzgârıyla isimli kitabında toplanacaktır.

Kendi Gök Kubbemiz'in sonuna bırakılan, kısmen egzotik, kısmen fantastik şiirler, şairin bir an evvel bitirip yine Hürriyet'de neşretmek istediği ve listesini elyazısıyla hazırladığı onbir şiiri bitirilseydi, muhtemelen dördüncü bir başlık altında daha başka bir şekil alacaktı. Ne yazık ki buna imkân kalmadı. Bununla beraber, bu kitabın tertibinde şairin düşündüğü vahdet içindeki tenevvü, okuyanların dikkatini çekecek güzel-

likte ve inceliktedir. O kadar ki bu kitapta her şiir, **Kendi Gök Kubbemiz** başlığı altında sıralanmaya hak kazanmış bir milli semâ içinde rûzgâr-
lıdır.

*

Bu kitapta toplanan şiirlerin iki tanesi, **Sicilya Kızları** ve **Madrid'de Kahvehâne**, şairi tarafından neşredilmemiş manzumelerdir. Bunlardan Sicilya Kızları, hâtıraları arasındaki bir defterde yazılı son şeklinden alınarak, **Madrid'de Kahvehâne** ise, hayatta iken, kendi elyazısıyla kaleme aldığı son şekle uyularak buraya konulmuştur.

Madrid'de Kahvehâne'nin bazı mısraları, **Hüzün ve Hâtıra**'daki bazı mısraların küçük farklarla tekrarı halindedir. Yahya Kemal, çok sevdiği ve uygun gördüğü bazı mısralarını başka şiirlerde tekrarlama zevkinde idi. Meselâ **Bir kanlı gül ağzında ve mey kâsesi elde gibi, Âheste çek kürekleri mehtâb uyanmasın** gibi mısraları ayrı şiirlerde tekrarlanmıştır. Şairin **Biblos Kadınları** adıyla tanınmış şiiri de yine **Bitmemiş Şiirleri** arasındadır.

*

Bu kitapta takip edilen imlâ, şairiâ, yeni harflerle nasıl yazılmasını istediğini elyazısıyla belirterek bana verdiği ve kıymetli vesika olarak muhafaza ettiğim şiirlerindeki imlâyâ uygundur. Bu imlâ, 1956-1957 yıllarında **Hürriyet Gazetesi**'nde yayımladığımız şiirlerinin imlâsıdır. Daha önce neşrettiği şiirlerde ise mümkün olduğu kadar ilk neşrindeki imlâyâ sadık kalmıştır. Fakat meselâ evvelce **nece** imlâsıyla yazıp öyle telâffuz ettiği **nice** kelimesinin **Hürriyet**'teki şiirlerinde bu ikinci imlâ ile neşrini kabul ettiği için evvelce **nece** olan bu kelimeler, bu kitabın her yerinde **nice** imlâsıyla yazılmıştır.

Bunun gibi, Yahya Kemal'in hece ile yazdığı tek bütün şiir olan **Ok** manzumesindeki **Güneşli bir nisan günü ok attı** mısraında **nisan** kelimesinin ilk neşrindeki aslı **nışan**'dır. Şair bu kelimeyi eski ok atma törenlerindeki **nışan günleri**'ni düşünerek kullanmıştır. Fakat şiirin daha sonraki birçok neşirlerinde bu kelime **nisan** şeklinde yazılmış ve şiir, hafızalarda bu şekliyle yer etmiştir. Yahya Kemal, «Mâdem ki böyle tanıdı, kelime **nisan** kalsın» dediği için, şiirinin bu son ve kat'i şeklinde de **nisan** sözü muhafaza edilmiştir.

*

Bu eser, İstanbul Fetih Cemiyeti **Yahya Kemal Enstitüsü** tarafından neşredilmiştir. Eserin neşri için, Yahya Kemal'in bütün evrak ve hâtıraları ile kitaplarının neşri vazifesini enstitüye veren Yahya Kemal vârislerinin gösterdikleri incelik, olgunluk ve anlayış burada derin teşekkürle hatırlatmayı bir vazife biliyorum.

Kendi Gök Kubbemiz, Yahya Kemal Enstitüsü tarafından, titiz ve metotlu bir çalışma ile hazırlandıktan sonra, bu husustaki fikir, görüş ve bilgilerinden istifade edilecek bir ilim heyetine de arz edilmiştir. Eser, önce bir taslak halinde 12 nüsha bastırılmış, bu nüshalar, soyadları sırasıyla: Prof. Vehbi Eralp, Hâlis Erginer, Abdülhak Şinasi Hisar, Prof. Mehmet Kaplan, Prof. Necmeddin Halil Onan, Salt Nazif Ozankan ve Prof. Ahmet Hamdi Tanpınar'dan müteşekkil heyete gönderilmiş, fikir ve tenkidleri istenmiştir. Eser, aynı heyetin iki uzun toplantısında varılan görüş birliği içinde tamamlanmıştır. Bu daveti çok iyi karşılayarak, kıymetli bilgi, fikir ve emeklerini bezleden heyet âzâsına burada ayrıca teşekkür ediyoruz.

*

Yahya Kemal Enstitüsü, 1959 - 1960 yıllarında bir **Yahya Kemal Enstitüsü Mecmuası**, bir **Yahya Kemal Yaşarken** kitabı ve bir de **Yahya Kemal'in Hâtıraları** kitabını yayımlamıştır. Bu kitaplardan üçüncüsü, Yahya Kemal'in kitap halinde çıkan ilk eseri olmuştur. Aynı enstitü, büyük şairin şiirlerini de, adlarını kendi eliyle yazdığı, şu sıraya göre yayımlamaya devâm edecektir:

Kendi Gök Kubbemiz

کتاب نون قده

Eski Şiirin Rûgâriyle

اشعار عرق - و - کاهیه

Rubâîler

رباعیات

Hayyam Rubâîlerini

حیام رباعیات

Türkçe Söyleyş

Bu şiir kitapları serisine şairin **Bitmemiş Şiirleri** adlı bir kitap ilâve edilecektir. Bu eserde Yahya Kemal'in bitmiş şiirleri kadar güzel, ince ve millî duygularla dolu şiir tasarıları, yarım kalmış şiirleri, kıt'aları, beyitleri, mısraları ve mısra farkları bulunacaktır.

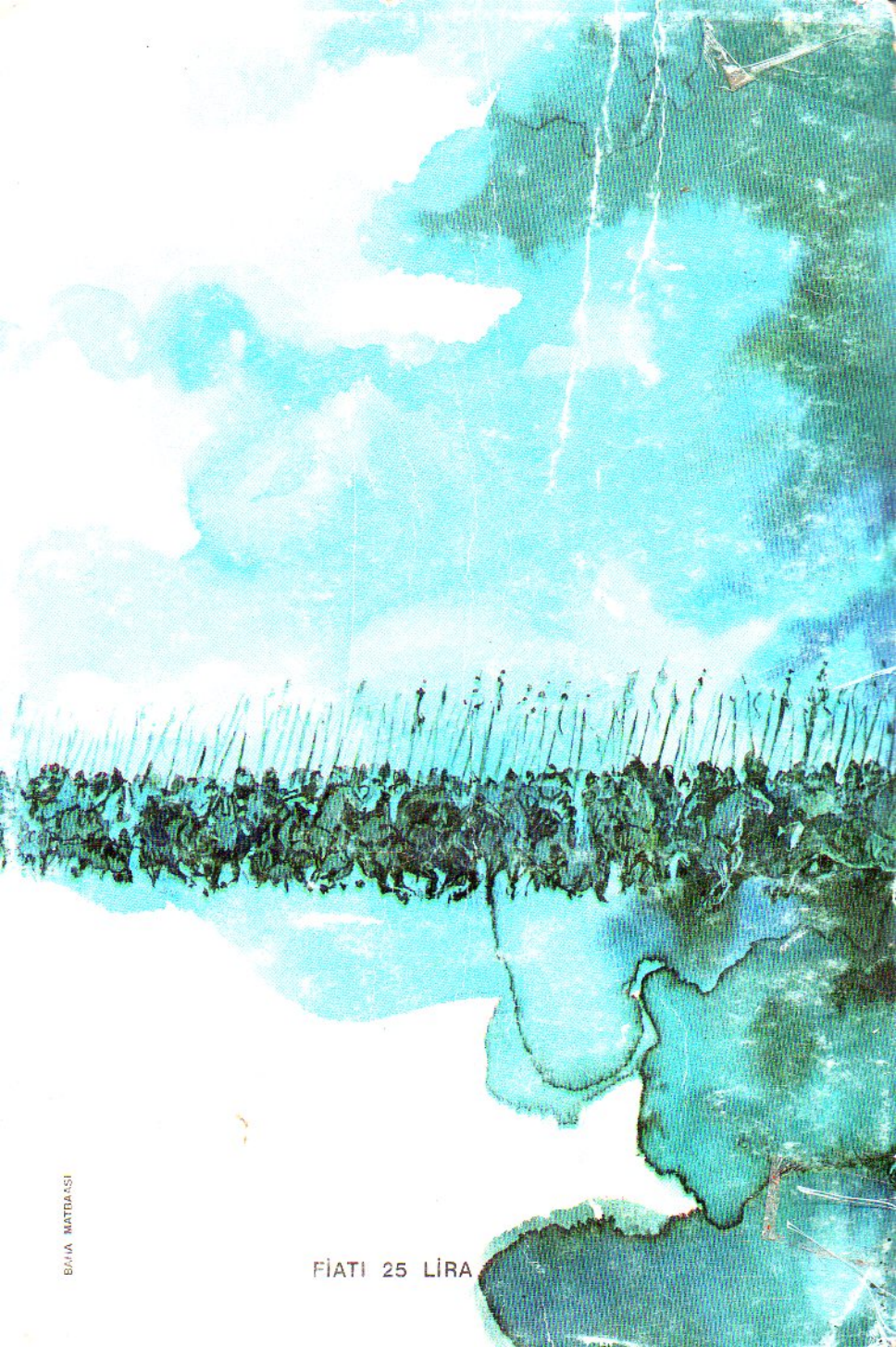
Yahya Kemal Enstitüsü, **Yahya Kemal Külliyyatı** adını verdiği bu seriyi, şairin, nesirleri, ilmi, fikrî ve siyasi makaleleri, hikâyeleri, hâtıraları, monografi denemeleri gibi çok kıymetli eserlerini, daha hacimli kitaplar halinde, onun çok sevdiği milletin zevkine ve faydasına sunacaktır.

Yahya Kemal Külliyyatı, 12 kitap olacak ve Türk kütüphanesinin en kıymetli bir köşesini teşkil edecektir.

Biz, Yahya Kemal Enstitüsü olarak, hayatının son yıllarında hele son aylarında kitap halinde görmek için o kadar heyecan duyduğu bu eseri, Türk ve dünya sanatına sunarken, bu kitabın Yahya Kemal'in büyük rûhunu şâd edeceğine inanmaktan doğan bir huzur ve teselli içindeyiz.

Nihad Sami Banarlı

Yahya Kemal Enstitüsü Umûmî Kâtibi



BALIA MATIASI

FIAT 25 LIRA